శ్రీపరమాత్మసహస్రనామావళిః

సవ్యాఖ్యా

పండిత శ్రీ బెల్లంకొండ రామరాయకవీన్ద్ర విరచితా

ముద్రణద్రవ్యదాత

శ్రీ గోగినేని సత్యనారాయణ చౌదరిగారు

మానికొండ: కృష్ణాజిల్లా

గ్రంథసంపాదకుడు

కవితా వేంకట సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి

నరసరావుపేట.

9 5 3 0—12—0

పీఠిక

బ్రహ్మవిద్వరేణ్యులగు.

శ్రీ బెల్లంకొండ రామారాయకవీన్ద్రులచే విరచితమైన యీ పరమాత్మ సహస్ర నామావళీ స్తోత్రము తత్త్వమస్యాది మహావాక్యములవలె జీవునకు బ్రహ్మభావమును ప్రబోధించు నుత్తమ వేదాన్తగ్రన్థము. ఇయ్యది పేరునకు స్తోత్రగ్రన్థమైనను ఆత్మానుసన్ధానమునుద్దేశించి వ్రాయబడినది. విష్ణుసహస్ర నామము శివసహస్రనామము మున్నగు స్తోత్రము లాయా దేవతల విభూతులను లీలలను సర్వాత్మభావమును నిరూపించుచు దేవతను పరోక్షముగ గోచరింప జేయును. అనగా తాను (జీవుడు) అల్పుడననియుఁ దనకంటే వేరై అధికుడైన దేవుడాయా విశేషములతో భాసించుచున్నాడనియుఁ దెలియఁ జేయును. ఈపరమాత్మ సహస్రనామ మట్టులగాక జీవాత్మకు పరమాత్మకు నభేదము నవగహింపజేయుచును. ప్రత్యగభిన్న పరమాత్మ సాక్షాత్కారమున కంతరంగ సాధనమగుచున్నది. కావున తత్త్వజిజ్ఞాసులకీగ్రంథము మహోపకార మొనర్చును. ఇందు బ్రహ్మతత్త్వమధ్యారోపమార్గముగ నపవాదమార్గముగ రెండుచందముల బోధింపబడినది. ఎట్లనః- "ఓ మహామస్మి - నారాయణోహమస్మి = ఓఙ్కారస్వరూపుడను నేను... నారాయణుడను నేను... ఈశ్వరుడను నేను... ఆకాశమును నేను... ప్రాణమును నేను... సూర్యుడను నేను... చంద్రుడను నేను" అనుచు నివ్విధముగ నన్నిటిని తనయందారోపించుకొనుచు తనకు పరమాత్మభావమును జూచు నధ్యారోపప్రక్రియను 647 నామములవఱకు నడిపి పిమ్మట "స్త్రీ నాహమస్మి... పుమాన్నాహమస్మి.... ఖం నాహమస్మి - అగ్నిర్నాహమస్మి ... బధిరో నాహమస్మి.. పంగుర్నాహమస్మి = నేను స్త్రీని కాను.. పురుషుడను కాను... ఆకాశమును కాను... అగ్నిని కాను... చెవిటివాడను కాను... కుంటివాడను కాను" అని యీవిధముగ ద్రేహదృశ్యములైన దేహేన్ద్రియాదులకంటె భూతములకంటె భౌతికములకంటె జ్ఞానానందస్వరూపుడను తాను వేరని భావించుచు బరమాత్మ

శ్రీ హయగ్రీవాయ నమః

శ్రీ పరమాత్మ సహస్రనామావళీ స్తోత్రమ్

శ్లో॥ ఓం తత్స-త్పరమాత్మా చ పరతత్త్వ-మ్పరాయణమ్
ఆత్మా పరాత్మా జీవాత్మా ప్రత్యగాత్మా పరాత్పరః.

"ఓం తత్సదితి నిర్దేశో బ్రహ్మణస్త్రివిధః స్మృత" ఇతి స్మరణా దోం తత్సదితి నామత్రయమ్. తత్ర చ "ఏత దాలమ్బనం శ్రేష్ఠ మేతదాలమ్బనం పర" మితి శ్రుతే రోఙ్కారస్య బ్రహ్మనామత్వా ద్బ్రహ్మప్రతీకత్వా ద్బ్రహ్మాలమ్బనత్వాచ్చ ప్రథమతో నిర్దేశః. వేదాదావోఙ్కారస్య ప్రకృత గ్రన్థాదౌ నిర్దేశేన ప్రకృతగ్రన్థస్య చ వేదతుల్యత్వం వేదమూలత్వఞ్చావ గమ్యతే.

నారాయణః పరో దేవః పురుషోత్తమ ఈశ్వరః
పురాణపురుషో నిత్యో నిరవద్యో నిరఞ్జనః. 2

అవద్యం దోషః. అఞ్జనం లేప ఇతి వివేకః.

అవ్యక్తోఽక్షర ఆద్యశ్చ శుద్ధో బుద్ధశ్చ నిర్మలః
సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్సత్యం జ్ఞానమవ్యయ ఆశ్రయః. 3

సామాన్యాకారేణ సర్వజ్ఞః. విశేషాకారేణ సర్వవిత్.

ఆనన్దః పురుషః పూర్ణ ఏకోఽద్వైతోఽచలోఽచ్యుతః
స్థాణు స్సర్వగతో విష్ణు - స్సర్వాత్మా చ సనాతనః 4

భేదము ననుసంధించు నపవాదమార్గముగూడ విస్తరింపబడినది. కావున నియ్యది స్తోత్రరూపముగ నున్న తత్త్వానుసన్ధానౌపయిక విలక్షణ గ్రంథమని నా యభిప్రాయము.

ఈగ్రంథముద్రణమునకు ద్రవ్యసాహాయ్యమొనర్చిన వదాన్యశేఖరులు శ్రీసత్యనారాయణట్రాన్సుపోర్టు లిమిటెడ్ అధిపతులు ఏతద్గ్రంథ సంపాదకునకు చేయూతనొసంగుటయేగాక తత్త్వజిజ్ఞాసులకు, మహోపకారమొనర్చిన వారైరి. వీరి యుచితజ్ఞత మిక్కిలి ప్రశంసార్హము. వీరినాదర్శముగగొని ఆస్తికమహాశయులీ యుద్యమమున కితోధికసహాకార మొనర్చుచు నచిరకాలమున నశేషగ్రంథముద్రణము వెలయింతురుగాకయని యాశించుచున్నాను.

నరసరావుపేట.
19—5—1953

ఇట్లు,
ధర్మపురి శేషగిరిశర్మ
కతిపయనిబన్ధాన్ధ్రీకర్త

శ్రీ హయగ్రీవాయ నమః

శ్రీ పరమాత్మ సహస్రనామావళీ స్తోత్రమ్

శ్లో॥ ఓన్తత్స-త్పరమాత్మా చ పరతత్త్వ-మ్పరాయణమ్
ఆత్మా పరాత్మా జీవాత్మా ప్రత్యగాత్మా పరాత్పరః.

"ఓన్తత్సదితి నిర్దేశో బ్రహ్మణస్త్రివిధః స్మృత" ఇతి స్మరణా దోన్తత్సదితి నామత్రయమ్. తత్ర చ "ఏత దాలమ్బనం శ్రేష్ఠమేతదాలమ్బన మ్పర"మితి శ్రుతే రోఙ్కారస్య బ్రహ్మనామత్వా ద్బ్రహ్మప్రతీకత్వా ద్బ్రహ్మాలమ్బనత్వాచ్చ ప్రథమతో నిర్దేశః. వేదాదేవోఙ్కారస్య ప్రకృత గ్రన్థాదౌ నిర్దేశేన ప్రకృతగ్రన్థస్య చ వేదతుల్యత్వం వేదమూలత్వఞ్చావ గమ్యతే.

నారాయణః పరో దేవః పురుషోత్తమ ఈశ్వరః
పురాణపురుషో నిత్యో నిరవద్యో నిరఞ్జనః. 2

అవద్యో దోషః. అఞ్జనం లేప ఇతి వివేకః.

అవ్యక్తోఽక్షర ఆద్యశ్చ శుద్ధో బుద్ధశ్చ నిర్మలః
సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్సత్యం జ్ఞానమవ్యయ ఆశ్రయః. 3

సామాన్యాకారేణ సర్వజ్ఞః. విశేషాకారేణ సర్వవిత్.

అనన్తః పురుషః పూర్ణ ఏకోఽద్వైతోఽచలోఽచ్యుతః
స్థాణు స్సర్వగతో విష్ణు - స్సర్వాత్మా చ సనాతనః 4

అచలశ్చలనరహితః. స్థాణుః స్తబ్ధః "వృక్ష ఇవ స్తబ్ధో దివి తిష్ఠ" తీతి శ్రుతేః. సామాన్యవిశేషభావాన్న పునరుక్తిః. అర్థైక్యేపి శబ్దస్వరూప భేదేన పర్యాయపదానామివ న దోష ఇతి వా. సర్వస్యాత్మా స్వరూపం సర్వాత్మా.

ఆకాశ ఇన్ద్రః ప్రాణశ్చ మహాన్ బ్రహ్మా బృహద్ధ్రువః
అనన్తోఽపార ఈశానో మహాదేవో మహేశ్వరః. 5

ఆ సమన్తాత్కాశతే ప్రకాశత ఇత్యాకాశః. ఇన్ద్రః పరమైశ్వర్య శాలీ. ప్రాణితి జగదనేనేతి ప్రాణః. అనన్తో వస్తుతోఽన్తరహితః. అపారో దేశతః పారరహితః.

సర్వాన్తర-స్స్వాత్మతమో జ్ఞేయో జ్ఞాతా నిరాశ్రయః
విభు-ర్విశ్వో విరా-ట్తైజ-స్స్వప్రభ-స్స్వస్థ ఆత్మవిత్. 6

జ్ఞేయః "ఆత్మా వాఽరే ద్రష్టవ్య" ఇతి "తమేవైకం జానథ ఆత్మాన" మితి చ శ్రుతేః. స్వస్థః స్వే మహిమ్ని వ్యవస్థిత ఇతి శ్రుతేః.

ప్రాజ్ఞశ్చ తైజస-స్సర్వం తత్త్వఞ్చ త్వ-మహం శివః
సత్యసన్ధ-స్సత్యకామ-స్సర్వగన్ధో మనోమయః. 7

తత్త్వమితి "తత్త్వం నారాయణః పర" ఇతి శ్రుతేః. "తత్త్వమసి, అహంబ్రహ్మాస్మీ"తి శ్రుతిభ్యాం త్వంశబ్దస్యాహం శబ్దస్య చ పరమాత్మైవ లక్ష్యార్థ ఇతి కృత్వా త్వమహమిత్యుక్తమ్.

భూతాత్మా భూతభృ-ద్భూతనాథో-భూతస్థితోఽనఘః
భూతకృ-ద్భూతజి-ద్భూతప్రాహో భూతవివర్ధనః. 8

భూతానామాత్మా భూతాత్మా.

అజోఽజరోఽమృతోఽద్వన్ద్వోఽ
భయోఽగ్రాహ్యోఽమతోఽమనాః
అప్రాణోఽతను-రస్థూలోఽ
హ్రస్వోఽదీర్ఘోఽ సణు-శ్చితిః, 9

ద్వన్ద్వం శీతోష్ణాది. చితిశ్చైతన్యమ్. అగ్రాహ్యో న హి గృహ్యతే. "అప్రాణో హ్యమనా శ్శుభ్ర" ఇత్యాదిశ్రుతయ ఇహోదాహార్యాః.

దృ-క్సాక్షీ కేవలోఽశబ్దోఽస్పర్శోఽరూపోఽరసోఽగుణః
శేషీ శేషోఽవ్యశేషశ్చ నిర్విశేషో విశేషవిత్. 10

"అశబ్దమస్పర్శమరూపమవ్యయం తథాఽరసం నిత్యమగన్ధవచ్చయ" దితి శ్రుతే రశబ్ద ఇత్యాదికముక్తమ్. "సాక్షీ చేతా కేవలో నిర్గుణ" శ్చేతి శ్రుతేస్సాక్షీ కేవల ఇతి. శేష స్సర్వనాశే సత్యవశిష్టః. విశేషాన్నిత్యద్రవ్య వృత్తిధర్మాన్వేత్తీతి విశేషవిత్.

కూటస్థోఽవ్యాకృతో మాయా కారణ-మ్ప్రకృతిర్నరః
కర్తా భోక్తా చ మన్తా చ విజ్ఞానాత్మా మహామనాః, 11

ప్రకృతిరుపాదానం. న రీయతే న క్షీయతే ఇతి నరః.

శ్రోతాఽకర్తా ప్రభోక్తా చ ధాతాఽఽనన్దమయ - స్స్వభూః
వామనీర్భామనీశ్చైవ శుక్లవర్ణో హిరణ్మయః 12

ధత్తే సర్వమితి ధాతా స్రష్టా "ధాతా ధాతౄణా" మితిశ్రుతేః. స్వేనైవ భవతీతి స్వభూః. వామాని నయతీతి వామనీః. భామాని నయతీతి భామనీః.

వామనోఽఙ్గుష్ఠమాత్రశ్చ హృదయస్థో జనార్దనః
సోమో రాజా చ మూర్ధా చ తేజస్వీ పాణ్డరామ్బరః. 13

"మధ్యే వామనమాసీనం విశ్వేదేవాఉపాసత" ఇతి శ్రుతేర్వామనః. అఙ్గుష్ఠమాత్రః పురుషో మధ్య ఆత్మని తిష్ఠ" తీతి శ్రుతేరఙ్గుష్ఠమాత్రః. జనానర్దయతి ప్రళయ కాలే ఇతి జనార్దనః. సోమాదినామాని చన్ద్రమణ్డలాదిస్థ పురుషస్య బృహదారణ్యకే ప్రసిద్ధాని.

బృహచ్ఛ్రవా హరిర్హంసో వైద్యుతశ్చాక్షుషో హరిః
వాసుదేవో వామదేవః పుణ్డరీకేక్షణః కవిః. 14

శ్రవో యశః. హరతి ప్రాపయతి సర్వమాశ్రితానితి హరిః. హరతి సర్వమాశ్రితానాం దుఃఖమితి వా హరిః. హరతి సర్వం జగదితి హరః. వైద్యుతో విద్యున్మణ్డలస్థః చాక్షుషః చక్షుస్థః. వామస్సున్దరో మనోహరో భజనీయ ఇతి యావత్. పుణ్డరీకేక్షణః "కప్యాసంపుణ్డరీక"మితి శ్రుతేః. కవిః క్రాన్తదర్శీ.

అన్తర్యామీ హృషీకేశో రామః కృష్ణశ్చతుర్భుజః
విశ్వమ్భరో విశ్వగర్భః పద్మనాభోఽఖిలప్రియః. 15

హృషీకాణాం విషయేన్ద్రియాణామీశః హృషీకేశః. "ఏష త ఆత్మాఽన్తర్యామ్యమృత" ఇతి శ్రుతే రన్తర్యామీ. రమన్తేఽస్మిన్విబుధా ఇతి రామః. "కృషి ర్భూవాచక శ్శబ్దో ణశ్చ నిర్వృతి వాచకః. తయో రైక్యమ్పరమ్బ్రహ్మ కృష్ణ ఇత్యభి ధీయతే." చత్వారః పురుషార్థాధర్మాదయః వేదా ఇతి వా. భుజా యస్య స చతుర్భుజః. పద్మం జగన్నాభౌ స్వాన్తర్యస్య స పద్మనాభః. మాయామయ పరమాత్మ గతత్వాజ్జగతః.

నిష్ప్రపఞ్చో నిరాభాస-స్సర్వాభాసశ్చ సర్వకృత్
సర్వభృ-త్సర్వదూరశ్చ తమసః పర ఊర్ధ్వగః. 16

నిర్గత ఆభాస స్సూర్యాదేర్యస్మాత్స నిరాభాసః. "తమసః పరస్తా" దితి శ్రుతేస్తమసః పరః. అజ్ఞానాత్పరః.

అధోగః పూర్వదిక్స్థశ్చ పాశ్చాత్యో దక్షిణాస్థితః
ఉత్తరస్థో విదిక్స్థశ్చ శ్వస్థో హ్యస్థోఽధునాతనః 17

"స ఏవాద్య స ఉ శ్వ" ఇత్యాది శ్రుతేః.

భూతలోకో భవ్యలోకో భవిష్యల్లోక ఏవ చ
దృష్టశ్శ్రుతో మతో జ్ఞాతో నిశ్చితో విమతః స్మృతః. 18

విమతస్సన్దిగ్ధః స్మృతః స్మరణం ప్రాప్తః. దృష్ట శ్రుతాదికం సర్వం వస్తు పరమాత్మైవేత్యర్థః.

శ్రోతవ్యో మననీయశ్చ ధ్యాతవ్య-స్సేవ్య ఈదృశః.
యాదృశ - స్తాదృశ-శ్చాన్యాదృశోఽతర్క్యోఽవ్యతీన్ద్రియః.

"శ్రోతవ్యో మన్తవ్యో నిదిధ్యాసితవ్య" ఇతి శ్రుతేరాహ-శ్రోతవ్య ఇత్యాది. లోకే యద్వస్తు ఈదృశయాదృశాదిశబ్దైరుచ్యతే తత్సర్వం పరమాత్మైవేత్యాహ - ఈదృశ ఇత్యాది. అన్యాదృశో విలక్షణః.

శబ్దైకవేద్యో వాగ్దూరో హృద్వేద్యో హృదయాతిగః
పరిచ్ఛేద్యోఽపరిచ్ఛేద్యో దూరస్థ-శ్చాన్తికస్థితః. 20

శబ్ద ఆగమప్రమాణః. తదేకవేద్యశ్శాస్త్రయోనిత్వాత్. వాగ్దూరః "యతో వాచో నివర్తన్తే అప్రాప్య మనసా సహ" ఇతి శ్రుతేః. హృద్వేద్యం "మనసైవానుద్రష్టవ్య" మితి శ్రుతేః. పరిచ్ఛేద్యః మాయయా. వస్తుతస్త్వపరిచ్ఛేద్యః. దూరస్థోఽవిదుషామన్తికస్థితః పణ్డితానామ్. "దూరస్థం చాన్తికే చ త"దితి శ్రుతేః.

సావరః శ్రౌత ఉన్నామా ప్రాతిశ్రుత్యో జితోఽజితః
ఆదిగో మధ్యగ-శ్చాన్తగశ్చ భక్తేష్టదాయకః, 21

సావరాదినామాన్యుపనిషత్సు ప్రసిద్ధాని. అజితో అభక్తైః. జితస్తు భక్తైః. ఆదిగః జగత ఇతి బోధ్యమ్.

గుహాహితో గహ్వరస్థః పరమవ్యోమగః పుమాన్
గూఢోత్మా-కేశవ-శ్శ్రీశో మాధవో మానదోఽమరః. 22

"గుహాహితం గహ్వరేష్ఠమ్పురాణ"మితి "పరమే వ్యోమ"న్నితి చ శ్రుతేర్గుహాహిత ఇత్యాదికముక్తమ్. గుహాదికశబ్దైర్బుద్ధిరభిధీయతే. గూఢశ్చాసావాత్మా గూఢాత్మా-పృషోదరాదిత్వాత్సాధుః. "గూఢోత్మా న ప్రకాశతే" ఇతి శ్రుతేః. "క ఇతి బ్రహ్మణో నామ ఈశోఽహం సర్వదేహినామ్, ఆవాన్తవాఙ్గే సమ్భూతౌ తస్మాత్కేశవనామవాన్" ఇతి స్మృతేః కేశవః శ్రీర్మా చ మాయా. మానదః భక్తానాం మానఖణ్డనోఽభక్తానామితి వా.

గాయత్రీ సవితా సూర్య-శ్చంద్ర-స్సూరో బుధో విధుః
సావిత్రీ పరమో యజ్ఞో యష్టవ్యో యజ్ఞకృద్విధిః. 23

గాయన్తం త్రాయత ఇతి గాయత్రీ చితి పరత్వాత్తత్వమ్ సవితా జనయితా సూర్యః ప్రేరకః. చాన్ద్రశ్చన్ద్రమణ్డలస్థః. సౌరస్సూర్యమణ్డలస్థః బుధః ప్రాజ్ఞః విదధాతి సర్వమితి విధుః. సావిత్రీ జనయిత్రీ "యజ్ఞోవై విష్ణు" రితి శ్రుతేర్యజ్ఞః. పర ఉత్కృష్టో మా న విద్యతే యస్మాత్స పరమః.

వేదార్థో వేదకృద్వేద్యో వేదమూర్ధకర - స్సురః
వేద వి-ద్వేదదూరశ్చ వేదవేద్యో మహామతిః. 24

"వేదైశ్చ సర్వైరహమేవ వేద్యో వేదాన్తకృద్వేదవిదేవ చాహ"మితి గీతాత్రాను సన్ధేయా వేదో జ్ఞానమ్. ఋగాదిర్వా. వేదమూర్ధానో వేదాన్తాః. సుష్ఠు రాతి దత్తే ఆదత్తే వా సర్వమితి సురః.

ఋక్సామగేష్ణో నిర్మూలో జగదశ్వత్థమూలకః
స్మారకోఽపోహకశ్చాపి జ్ఞాపకో ముక్తిదః ప్రభుః 25

గేష్ణ పర్వణి. నిర్మూలః మూలమస్య నాస్తి. "మత్తస్స్మృతిర్జ్ఞానమపోహన" ఇచ్ఛేతి శాస్త్రాత్స్మారక ఇత్యాది.

అత్తా కాలో యమో మృత్యు-స్సేతు-స్సేతుకృ-దర్థకృత్
వైశ్వానరో విశ్వరూప - స్సహస్రాక్ష-స్సహస్రపాత్. 26

ఆత్తా చరాచరగ్రహణాదితి సూత్రాదత్తా భక్షితా. కలయతీతి కాలః. యమయతీతి యమః. సర్వాన్తకారిత్వాన్మృత్యుః. "సహస్రశీర్షా పురుషస్సహస్రాక్షస్సహస్రపా"దితి శ్రుతేరాహ సహస్రాక్ష ఇత్యాది.

సహస్రశీర్షో శుభహృచ్ఛఙ్కర-శ్శమ్భు-రార్తిహృత్
విశ్వోపజీవ్యో విశ్వైకపాదో౽పాదశ్చతుష్కలః 27

శం కరోతీతి శంకరః. శమస్మాద్భవతీతి శమ్భుః. "విశ్వాత్మం విశ్వశమ్భువమ్, తద్విశ్వముపజీవ"తీత్యాది శ్రుతేః. విశ్వైకపాదః "పాదోస్య విశ్వా భూతా" నీతి శ్రుతేః.

షోడశాత్మా లిఙ్గతను-ర్మాయోపాధి-ర్మృత్యుపతిః
హిరణ్యగర్భ-సూత్రాత్మా చేతనో౽చేతనోద్భవః. 28

"షోడశకలః పురుష"ఇతి శ్రుతేః షోడశాత్మా మరుతో దేవా. శ్చేత నశ్చేతయితా. అచేతనానాముద్భవో యస్మాత్సః అచేతనోద్భవః.

చతుశ్శృఙ్గ-స్త్రిపాదశ్చ-ద్విశీర్ష-స్సప్తహస్తకః
త్రిధాబద్ధశ్చ ఋషభో ముఖరో ముఖ్యఉన్నతః. 29

"చత్వారిశృఙ్గా త్రయోఅస్య పాదా" ఇత్యాది మన్త్రమవలంబ్యాహ చతుశ్శృఙ్గ ఇత్యాది. చత్వారః విశ్వతైజసప్రాజ్ఞతుర్యాః విరాడ్ఢిరణ్యగర్భావ్యాకృతబ్రహ్మాణి వా, శృఙ్గాణి యస్య సః. త్రయో విశ్వాదయః పాదా యస్య, ద్వే శీర్షే జీవేశ్వరౌ యస్య స ద్విశీర్షః. సప్త ఇన్ద్రియపఞ్చకం, మనోబుద్ధిశ్చ, హస్తా యస్య స సప్తహస్తః. త్రిధా సత్త్వరజస్తమోగుణైర్బద్ధ ఇవ స్థితస్త్రిధా బద్ధః గుణత్రయచ్ఛన్న ఇత్యర్థః. ఋషభశ్శ్రేష్ఠః. ముఖరశ్శబ్దాయమానః. ముఖమాది-స్తత్రభవో ముఖ్యః.

ఆదిత్యవర్ణో విరజా ఇదన్ద్రశ్చేన్ధ ఆయతః
గోవిన్దో నరసింహశ్చ క్షురాకురవిలక్షణః. 30

తేజోమయత్వాదాదిత్యవర్ణః. "ఆదిత్యవర్ణంతమసః పరస్తా"దితి శ్రుతేః ఇదం పశ్యతీతీదన్ద్రః. ఇన్ధే దీప్యత ఇతి ఇన్ధః. "ఇదన్ద్రం సన్త

మిన్ద్రి ఇత్యాచక్షతే పరోక్షప్రియా ఇవ హి దేవాః; "ఇన్ధం సన్తమిన్ద్రమిత్యాచక్షతే" ఇతి శ్రుతిభ్యామ్ గావో ద్యావాభూమీ విన్దత ఇతి గోవిన్దః. నరా జీవాస్తేషాం సింహ ఇవ శ్రేష్ఠః, నరసింహః "క్షరస్సర్వాణి భూతాని కూటస్థోఽక్షర ఉచ్యతే, ఉత్తమః పురుషస్త్వన్య" ఇతి గీతా వచనాదాహ - క్షరేతి.

క్షేత్రజ్ఞః క్షేత్రకృత్ క్షేత్రీ క్షేత్రభిన్నశ్శరీరభృత్
సాంశో నిరంశస్సర్వాంశో మహదంశోఽఖిలాంశవిత్. 31

క్షేత్రజ్ఞం చాపి మాం విద్ధీత్యాదిగీతాధ్యాయాదాహ - క్షేత్రజ్ఞ ఇత్యాది. సర్వే జీవా అంశా యస్య స సర్వాంశః. "మమైవాంశో జీవలోకే జీవభూతస్సనాతన" ఇతి గీతావచనాత్. మహదంశః మహాన్తస్సోమ సూర్యాదయః అంశా యస్య స మహదంశః. "ఆదిత్యానామహం విష్ణు" రిత్యాది గీతావచనాత్. "యద్యద్విభూతిమత్సత్త్వం శ్రీమదూర్జితమేవ వా తత్తదేవావగచ్ఛ త్వం మమ తేజోంశసమ్భవమితి గీతావచనాచ్చ యావన్తో అంశా అస్య సన్తి తావన్తస్సర్వా నయమేవ వేద నాన్య ఇత్యాహ-అఖిలాంశ విదితి.

భీతికృద్భీతిహృచ్ఛాస్తా సుపర్ణశ్చ మదామదః
మర్జ్ఞేయో దుర్వచో దుర్గ-స్సులభశ్చ సుహృత్సఖా. 32

అభక్తానాం భీతికృద్భక్తానాం భీతిహృత్. "భీషాస్మాద్వాతః పవత" ఇత్యాదిశ్రుతేః. శోభనపతనస్సుపర్ణః "ద్వాసుపర్ణా సయుజా సఖాయా" ఇతి శ్రుతేః. మదామదః సమదోఽమదశ్చ. "కస్తం మదామదం దేవ" మితి శ్రుతేః. దుర్గో దుర్లభః అజ్ఞానాం, సులభస్సుజ్ఞానినామ్.

కర్మాధ్యక్షః కర్మసాక్షీ నిష్కర్మా కర్మకారకః
ప్రజ్ఞానం జ్ఞానకరణం తత్త్వజ్ఞానఫలం వశీ. 33

"ఏకో దేవ" ఇత్యాదిమన్త్రవర్ణాదాహ-కర్మాధ్యక్ష ఇతి. "ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మేతి శ్రుతేరాహ - ప్రజ్ఞా నమితి. "యో వేత్తే శృణోతీద" మిత్యాదిశాస్త్రాదాహ-జ్ఞానకరణమితి.

జగద్గురు-శ్శాస్త్రయోనిః పూజ్యోవన్ద్యోఽవశో వశః
యోగేశ్వరో యోగఫలం యోగకృద్యోగవి-ద్యువా. 34

వన్ద్యస్తుత్యః. అవశోఽభక్తానాం, వశస్తు భక్తానామ్. “యు”మిశ్రణామిశ్రణయోరితి ధాతుః, యాతి మాయయా సహ మిశ్రీభవతీతి యువా. మాయాఽసక్త ఇతి వా.

ప్రతిష్ఠా సద్గతి-ర్బ్రహ్మ బ్రాహ్మణో బ్రహ్మవిత్తమః
బ్రహ్మణ్యో బ్రాహ్మణారాధ్యో బ్రహ్మక్షత్త్రౌదనః పతిః 35

“బ్రహ్మపుచ్ఛమ్ప్రతి”ష్ఠేతిశ్రుతేరాహ – ప్రతిష్ఠేతి. “బ్రహ్మవిద్బ్రహ్మైవభవ”తీతిశ్రుతేరాహ – బ్రహ్మవిత్తమఇతి. బ్రాహ్మణాః బ్రహ్మజ్ఞానినః. బ్రహ్మ చతుర్ముఖః. “తస్య బ్రహ్మ చ క్షత్త్రఞ్చ ఉభే భవత ఓదన.” ఇతి శ్రుతేరాహ – బ్రహ్మక్షత్త్రౌదన ఇతి. పతిః పాలకః.

వినాయకో ధర్మరాజః కామజి-న్మృత్యుజి-త్ఖగః
వాయుగోఽనలగో వార్గో భూమిగ-స్తరుగోఽద్రిగః. 36

విగతో నాయకో యస్మాత్స వినాయకః. ధర్మస్య రాజా ధర్మరాజః. ఖం నభః.

ద్వ్యాత్మా త్ర్యాత్మా చతుర్వ్యూహః పఞ్చాత్మా షడ్విధాకృతిః
సప్తాత్మాష్టవిధః కిఞ్చ నవాత్మా దశధాస్థితః. 37

మాయా బ్రహ్మచేతి ద్వౌ జీవేశ్వరౌ వా, బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాస్త్రయః వాసుదేవసఙ్కర్షణప్రద్యుమ్నానిరుద్ధాశ్చత్వారః, పఞ్చ విషయాః, షడిన్ద్రియాణి పఞ్చాన్తః కరణమేకమ్, సప్త వాయవః, అష్ట వసవః, నవ ప్రజాపతయః, దశ ప్రాణాః.

ఏకాదశాత్మా చ పునర్ద్వాదశాత్మా త్రయోదశః
చతుర్దశాత్మా భగవాంస్తథా పఞ్చదశాత్మకః. 38

ఏకాదశ రుద్రాః, ద్వాదశాదిత్యాః, త్రయోదశ ప్రకృతిమహదహంకారాః పఞ్చ తన్మాత్రాణి పఞ్చ మహాభూతాని చ; చతుర్దశ మనవః; పఞ్చదశ భూతేన్ద్రియ ప్రాణపఞ్చకత్రయమ్.

అష్టాదశాత్మా చ చతుర్వింశత్యాత్మా శతాత్మకః
సహస్రాత్మాఽప్యనేకాత్మా కేవలాత్మా స్థిరాత్మకః 39

అష్టాదశవిద్యాశ్చతుర్వింశతి తత్త్వాని. శతమ్మఖా నాడ్యో వా సహస్రం సూర్యకిరణా దేవా ఇతి వా. వస్తుతస్తు కేవలాత్మా.

సాత్మా నిరాత్మా పూతాత్మా స్వతన్త్రాత్మాఽన్తరాత్మకః
శాన్తాత్మా మఙ్గలాత్మా చ శాశ్వతాత్మా నిరాత్మకః. 40

సాత్మా చేతనః. నిరాత్మా ఆత్మాన్తరరహితః దేహాత్మేన్ద్రియాత్మాదయో బహవ ఆత్మానః కల్పితాస్సన్తి. తే త్వపూతా అస్వతన్త్రా అశాన్తా అమఙ్గలా అశాశ్వతాశ్చ. తద్వ్యావృత్తయే ప్రాహ - పూతాత్మేత్యాది సర్వాత్మాన్తరత్వాదన్తరాత్మాయమ్. నాయమన్యస్యాత్మేత్యాహ - నిజాత్మక ఇతిస్వస్యైవాత్మా స్వరూపమిత్యర్థః.

నీరస - స్సరసో రస్యో రసికో రస ఏవ చ
అయ-మేష స యోఽసౌ కః కోఽన్యోఽనన్యో భవానపి. 41

ఉదకాదివన్నాయం రసగుణవానిత్యాహ - నీరస ఇతి ఆత్మరసానుభావినామన్యత్రానాదరాదాహ సరసఇతి. "రసో వై సః" ఇతి శ్రుతేరాహ- రస ఇతి. ఇదమే తత్తద్యదదః కిమన్యభవచ్ఛబ్దవాచ్యం వస్తు సర్వమయమేవే త్యాహ - అయమిత్యాది. క ఇత్యాత్మవాచీ శబ్దః. అనన్యః యస్మాదన్యన్న విద్యతే సః,

ఉమాసహాయ-శ్శ్రీకంఠ - స్త్రినేత్రో నిగమధ్వజః
పీతామ్బరో జగన్నాథో రఙ్గనాథో నటేశ్వరః, 42

"అధ్యారోపాపవాదాభ్యాం నిష్ప్రపఞ్చం ప్రపఞ్చ్యత ఇతి న్యాయాద్బ్రహ్మణి తావద్రూపప్రపఞ్చాధ్యారోపం కృత్వా, నామప్రప

ఇచ్ఛధ్యారోపం కరోతి – ఉమేత్యాదినా. యే యే శబ్దాః పార్వతీపత్యాది వాచకతయా ప్రసిద్ధాస్తే తే సర్వేపి పరమాత్మవాచకా ఏవేత్యయం నామ ప్రపఞ్చారోపః బ్రహ్మణి వేద్యమ్ ఉమా బ్రహ్మవిద్యా, శ్రీర్మాయా కంఠే కంఠవద్బ్రహ్మైకదేశే అస్తీతి శ్రీకంఠః. త్రీణి ఇన్ద్రియం మనో మాయా చేతి నేత్రాణి నేత్రవదుపలబ్ధిసాధనాని యస్య సః త్రినేత్రః. నిగమధ్వజః వేదయోనిత్వాదితి భావః. నిగమైర్హి ధ్వజేన రాజేవ జ్ఞాప్యతే పరమాత్మా పీతం గ్రస్తం అమ్బరం ఖం యేన స పీతామ్బరః గగనవ్యాపీ. రంగం జగద్రూపం నాటకస్థానం నటో జగన్నాటకసూత్రధారః.

అశోకః కల్పవృక్షశ్చ కామధుక్చామృతోదధిః
ఉచ్చైశ్శ్రవా భార్గవీ చైరావతశ్చ సుధాఘటః 43

నిశ్శోకత్వాదశోకః కలయతి సర్వమితి కల్పః. వృక్ష ఇవ స్తబ్ధత్వాద్వృక్షః. కామాన్దుగ్ధే ఇతి కామధుక్. అమృతం సుఖం తస్యోదధిః. శ్రవః కీర్తిః భార్గవీ భృగువిద్యా ఉపనిషత్తద్వేద్యత్వాత్తద్వాచ్యత్వముపచారాత్ ఇదా ఆపః అస్య అయనత్వేనోత్పాద్యత్వేన వా సన్తీతి ఇరావాన్, స ఏవైరావతః స్వార్థేఽణ్. సుధాఘటః ఆనన్దకలశ ఇవ స్థితః.

భాస్వాన్భజ్ఞాతవేదాశ్చ పావకోగ్నిస్సదాగతిః
చన్ద్రోఽమృతాంశుశ్శుభ్రాంశుః కలానిధిరపాంపతిః. 44

భాస్వాన్ తేజోవాన్. భాతీతి భమ్. జాతా వేదా యస్మాత్స జాతవేదాః. "తస్య మహతో భూతస్య నిశ్శ్వసితమేతద్యదృగ్వేద"ఇత్యాది శ్రుతేః. పావయతీతి పావకః. అగ్రం నయతీత్యగ్నిః. సదాపి గతిర్గమ్యాః సతామితి సదాగతిః. చన్ద్రియత్యాహ్లాదయతీతి చన్ద్రః. అమృతా అమరణధర్మాణః అంశవః అంశుతుల్యా జీవా యస్య సః. శుభ్రాశ్శుద్ధాస్తేజోమయా వా అంశవో జీవా యస్య స శుభ్రాంశుః. కలా విద్యాః అపాంపతిస్తదుత్పాదకత్వాత్తదుపసంహారకత్వాచ్చ.

ప్రచేతా వరుణశ్శ్రీదశ్శుక్రో జిష్ణుర్బృహస్పతిః
పురుహూతస్త్రిపురధ్రుక్ దేవదేవః పురన్దరః. 45

ప్రకృష్టం చేతో యస్య స ప్రచేతాః. ప్రియత ఇతి వరుణః. శ్రియం మాయాం దదాతీతి ద్యతి ఖండయతీతి వా శ్రీదః. శుచం దుఃఖం రాతి ధత్తే అపహరతీతి వా శుక్రః జిష్ణుర్జయశీలః బృహతాం వాచాంపతి ర్బృహస్పతిః. పురు అంకం యాత్యాహూతః పురుహూతః. పురుభిర్మహద్భి ర్హూత ఇతి వా. త్రీణి పురాణి స్థూలసూక్ష్మకారణ శరీరాణి దహతీతి త్రిపురధృక్. పురం స్థూలాదికం దరతి విదారయతీతి పురన్దరః

సమవర్తీ జగత్ప్రాణో నన్దనో హరిచన్దనః
విద్యుద్వరేణ్యో వరదో రత్నగర్భో ధనఞ్జయః. 46

సర్వత్ర సమం యథాతథా వర్తత ఇతి సమవర్తీ. యేన జగదిదం ప్రాణితి స జగత్ప్రాణః. నన్దయతీతి నన్దనః. హరయో యమానిలాదయో దేవాః తాన్ చన్ద్రయతీతి హరిచన్దనః. దుఃఖంహరతీతిహరిస్సచాసౌ చన్దనో హరిచన్దన ఇతి వా. విశేషేణ ద్యోతత ఇతి విద్యుత్. వరేణ్యశ్శ్రేష్ఠః. వరం దదాతీతి వరదః. మాయోపహితచైతన్యస్యేశ్వరత్వాన్మాయోపాధిగర్భే రత్నభూతం చైతన్యమస్తీతి రత్నగర్భఈశ్వరః. ధనం భక్తానాం జయతి హరతీతి ధనఞ్జయః.

మృడో మృత్యుఞ్జయశ్చోగ్రశ్శాన్తో భీమో విభీషణః
అర్జునస్సహదేవశ్చ నకులశ్చ బృహద్బలః. 47

మృడయతి సుజయతీతి మృడః. మృత్యుర్ధావతి పఞ్చమ ఇతి శ్రుతే ర్మృత్యుఞ్జయః ఉగ్రో భీమశ్చా జ్ఞానాం, శాన్తో విభీషణశ్చ విదుషామ్ అర్జున శ్శుక్లః. దేవైః ప్రాణాదిభిస్సహ వర్తత ఇతి సహదేవః. న విద్యతే కులం యస్య సః నకులః. నఞర్థకనశబ్దః. బృహదధికంబలిం జగద్ధారణసామర్థ్యం యస్య స బృహద్బలః.

ధృతరాష్ట్రశ్చ రుద్రశ్చ భూతేశ-స్సర్వమఙ్గలః
చక్రవర్తీ చక్రధరో గ్రహరాడ్ లోకబాన్ధవః. 48

ధృతం రాష్ట్రం జగద్యేన స ధృతరాష్ట్రః. రోదయతీతి రుద్రః. భూతానాం ప్రాణినామీశో భూతేశః. సర్వేషాం దేహాదీనాం మఙ్గలం

శుభం పవిత్రత్వమితి యావత్. యస్మాత్స సర్వమంగలః సర్వస్మాదపి మంగల ఇతి వా. చక్రే జగన్మణ్డలే వర్తత ఇతి చక్రవర్తీ. చక్రం జగద్బిభర్తీతి చక్రధరః. గ్రహా జ్ఞానాని తేషాం రాట్ గ్రహరాట్. బన్ధురేవ బాన్ధవః బన్ధువదనుగ్రాహకః. ఇన్ద్రియాదిప్రవర్తకత్వాత్.

ప్రజాపతిర్నారదశ్చ దక్షశ్చ శ్రవణప్రియః
రాజరాజో ముకున్దశ్చ నిధిర్హృదయసమ్భవః. 49

ప్రజానామ్పతిః ప్రజాపతిః. నారం జ్ఞానం దదాతీతి నారదః. దక్షస్సమర్థః. శ్రవణప్రియః శ్రోత్రానన్దకరః రాజ్ఞాం బ్రహ్మాదీనామపి రాజారక్షకః రాజరాజః. ముకుమ్మోక్షం దదాతీతి ముకున్దః. నిధీయతే భక్తైర్హృదయే ఇతి నిధిః. హృదయే భక్తానాం సమ్యగ్భవతి స్ఫురతీతి హృదయసమ్భవః.

అనన్యజో రతిపతిశ్చాత్మభూర్మదనోపి చ
షడాననః పఞ్చవక్త్రశ్చతురాస్య-స్త్రిశీర్షకః. 50

అన్యస్మాజ్జాయత ఇతి అన్యజః, స న భవతీత్యనన్యజః. రతిః ప్రీతిః తత్పతిరాత్మవిషయప్రీతిరాత్మపతికత్వాత్ ఆత్మనైవ భవతీత్యాత్మభూః. మదయతి భక్తానితి మదనః. షట్ ఇన్ద్రియపఞ్చకమ్మనశ్చేత్యాననాని యస్య స షడాననః. పఞ్చ ప్రాణా వక్త్రాణీవ యస్య స పఞ్చవక్త్రః. చత్వారో వేదా ఆస్యానీవ యస్య స చతురాస్యః. త్రయో బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాశ్శరీరాణీవ యస్య స త్రిశీర్షకః.

హయాస్యః కమఠో బౌద్ధః కలిహన్తా వనేచరః
సర్వంసహా భూర్జలం చ జీవనం భువనం వనమ్. 51

హయా ఇన్ద్రియాణి ఆస్యానీవ యస్య స హయాస్యః. కే జలే సుఖే వా మఠతి నివసతీతి కమఠః. బుద్ధః ప్రాజ్ఞః. స ఏవ బౌద్ధః. కలిః పాపః తద్ధన్తా కలిహన్తా. వనే ప్రళయోదకే చరతీతి వనేచరః బ్రహ్మ వనే చరఇతి వా. సర్వమపి సహత ఇతి సర్వంసహా. చితిపరత్వాత్ స్త్రీత్వమ్.

భవతీతి భూః. సంజాయతే లీయతే యత్ర జగత్తజ్జలముచ్యత ఇతి స్మరణాత్. "జలం బ్రహ్మ "తజ్జలానితి శాన్త ఉపాసీ" తేతి శ్రుతేశ్చ. జీవత్యనేన సర్వమితి జీవనమ్. భవతి సర్వమస్మిన్నితి భువనమ్. భూతవృత్తిమాత్రత్వాద్వనం బ్రహ్మ.

పుణ్యక్షేత్రం తీర్థరాజం పాపనాశీ మహోదయః
మహాలయోఽర్ధోదయశ్చ విష్ణుపద్యవిముక్తకమ్. 52

పుణ్యస్థానత్వాత్పుణ్యక్షేత్రమ్. ఆత్మతీర్థస్య సర్వోత్తమత్వాత్ తీర్థరాజమ్. మహాన్పుణ్యపఞ్చస్యోదయో యస్మాత్స మహోదయః. అర్థస్య పురుషార్థస్య ఉదయో యస్మాత్సఅర్ధోదయః. విష్ణోః పరమాత్మనః పదం స్వరూపం విష్ణుపదీ. తటవత్పుదశబ్దః. విశేషేణసర్వక్లేశైర్ముక్తంవిముక్తం, నవిద్యతే విముక్తం యస్మాత్తదవిముక్తమ్, తదేవావిముక్తకమ్.

త్రివేణీసంగమః కాశీ ప్రయాగో మఙ్గలాచలః
భద్రాద్రిశ్చాపి రామేశశ్శ్రీతాద్రిః కాఞ్చనాచలః. 53

ఇడా పిఙ్గళా సుషుమ్నాఖ్యవేణీత్రయసఙ్గమభూమిత్వాత్త్రివేణీసంగమః. కాశత ఇతి కాశీ. ప్రకృష్టో యాగో యజనం యస్య స ప్రయాగః. మఙ్గలాచలః మఙ్గలరాశిః. ఏవం భద్రాద్రిః. రామో రమయితా స చాసావీశో రామేశః సంసారతాపవారకత్వాచ్ఛీతాద్రిః. తేజోమయత్వాత్కాఞ్చనాచలః.

సుదర్శనం భోగినాథో వైకుణ్ఠః పరమమ్పదమ్
విష్ణోఃపదం ముక్తికాన్తా సంసారస్సర్వబన్ధనః. 54

శోభనజ్ఞానంసుదర్శనం భోగినాంజీవానాం నాథో భోగినాథః. అప్రతిహతగతిత్వాద్వైకుణ్ఠః. పదం స్థానం కమనీయా ముక్తిర్ముక్తికాన్తా. సమ్యక్సారస్సంసారః. మాయయా సర్వపురుషబన్ధకత్వాత్సర్వబన్ధనః.

ద్యులోకో బ్రహ్మలోకశ్చ ధ్రువలోకో హరేఃపదమ్
భోగిలోకో బలిస్థానం స్వర్గః పాతాల ఏవ చ. 55

తేజోలోక ఇతి ద్యులోకః. బ్రహ్మైవ లోకో బ్రహ్మలోకః. ధ్రువశ్చాసౌ లోకో ధ్రువలోకః. భోగినామ్ముక్తికాన్తైవ భోగినాం లోకో భోగిలోకః. బలం జగద్విధరణసామర్థ్యం అస్యాస్తీతి బలి, తచ్చ తత్స్థానం బలిస్థానమ్. స్వర్గస్సుఖం. పాతాలః పాతః పతనమ్ సంసారకూపే అసమన్తాల్లాతి దదాతీత్యజ్ఞాన మితి పాతాలః

గోలోకః పితృలోకశ్చ సూర్యలోకోఽగ్నిధామ చ
చన్ద్రలోకశ్చేన్ద్రలోకో దేవలోకో యమాలయః. 56

గౌస్స్వర్గమానన్ద ఇతి యావత్. పితృసూర్యాగ్నిచన్ద్రేన్ద్రదేవయమశబ్దానామీశ్వరవాచిత్వస్యోక్తత్వాత్తల్లోకా అపి తద్వాచిన ఏవ.

త్రైలోక్యమ్పరలోకశ్చేహలోకః కామ్యలోకకః
సర్వలోకస్సర్వశబ్దవేద్యస్సప్తాన్నకల్పకః. 57

త్రయో లోకాస్త్రైలోక్యమ్. సత్తా జ్ఞానమానన్దశ్చేతి ధర్మత్రయమ్. ఇహాహ్యాది లోక్యత ఇతి ఇహలోకః. భక్తకామ్యత్వాదస్య కామ్యలోకత్వమ్. సర్వ ఇతి బ్రహ్మనామ. "సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మేతి శ్రుతేః. అపరిచ్ఛిన్నత్వేన బ్రహ్మణ ఏవ సర్వత్వాత్తదన్యస్య పరిచ్ఛిన్నత్వే నాల్పత్వాదసర్వత్వాచ్చ. సర్వశ్చాసౌ లోకస్సర్వలోకః. సప్తాన్నాని వ్రీహ్యాదీని హుతం ప్రహుతం పయః ప్రాణో మనో వాక్చ తేషాం కల్పకస్స్రష్టా.

మహాద్యశో మహద్భూతం మహదైశ్వర్యమేవ చ
మహత్పదం మహద్రాజ్యం మహత్స్థాన్యం మహద్ధనమ్. 58

"తస్య నామ మహద్యశః" ఇతి శ్రుతేరాహ - మహద్యశ ఇతి. మహతాం యశో మహద్యశః. భూతం సిద్ధం న తు సాధ్యమ్.

మహత్ప్రజా మహల్లాభో మహదర్థో మహద్బలమ్
మహద్రూపం మహచ్ఛాస్త్రం మహద్వంశో మహద్గుణః.

మహతాం ప్రజాసన్తతిర్మహత్ప్రజా. ఏవమన్యదపి బోధ్యమ్.

మహత్కర్మ మహత్పుణ్యం మహద్ధ్యానం మహత్తపః
మహజ్జ్ఞానం మహద్భాగ్యం మహద్భోగో మహాక్రతుః.

అత్రాపి మహతాం కర్మ మహత్కర్మేత్యేవం షష్ఠీతత్పురుషా ఏవ.

మహద్వీర్యం మహత్సత్త్వం మహద్ధైర్యం మహద్ధనమ్
మహత్ప్రాణో మహత్ప్రేయో మహచ్ఛ్రేయో మహత్పితా.

ప్రేయః ప్రియతరః. శ్రేయః ప్రశస్యతరమ్.

మహన్మాతా మహద్భ్రాతా మహద్రాజో మహత్సఖః
మహద్బన్ధుర్మహద్భర్తా మహద్భార్యా మహద్గురుః. 62

సర్వదా చిత్తే భరణీయత్వాద్భార్యా. భర్తృత్వాద్భర్తా. మహాన్తో విద్వాంసో బ్రహ్మవిదః.

విభక్తిప్రత్యయశ్శబ్దో ధాతురవ్యయమవ్యయమ్
ప్రథమా చ ద్వితీయా చ తృతీయా చ చతుర్థికా. 63

వివిధం విశేషేణ వా భజ్యతే సేవ్యత ఇతి విభక్తిః. ప్రతీయత ఇతి ప్రత్యయో జ్ఞానమితి వా. శబ్ద్యత ఇతి శబ్దః. దధాతీతి ధాతుః. "ధాతుప్రసాదాన్మహిమాన"మితి శ్రుతేః. న వ్యేతీత్యవ్యయమ్, జగదాదిత్వాత్ప్రథమా చితిః. మాయాయుక్తత్వాత్తదపేక్షయా ద్వితీయా. జీవేశ్వరద్వయాపేక్షయా ఈశ్వరత్రయాపేక్షయా వా చతుర్థీ. సైవ చతుర్థికా.

పఞ్చమీ చైవ షష్ఠీ చ సమ్బుద్ధిస్సప్తమీ తథా
గద్యమ్పద్యం సమాసశ్చ కావ్యం నాటకమవ్యయమ్. 64

జీవతత్త్వసాక్షీశ్వరతత్త్వసాక్ష్యపేక్షయా పఞ్చమీ. ఆకాశాదిస్వజన్యపఞ్చభూతాపేక్షయా ఆత్మనష్షష్ఠత్వాత్షష్ఠీయం చితిః. అన్తఃకరణబహిష్కరణషట్కాపేక్షయా సప్తమీ సమ్యగ్జ్ఞానం సమ్బుద్ధిః. గదితుం యోగ్యం

గద్యమ్. పత్తుం ప్రాప్తుం యోగ్యం పద్యమ్. సర్వం జగదత్ర సమస్యతే సంక్షిప్యతే ఉపసంహ్రియత ఇతి సమాసః. వర్ణనీయత్వాత్కావ్యమ్. కవేర్విదుషో భావస్తత్త్వం వా కావ్యమ్. సర్వే ప్రాణినో నటా ఇవాముమాశ్రిత్య నటన్తీతి నాటకమయమ్.

తర్కో న్యాయ స్సఙ్గ్రహశ్చ సూత్రం సూత్రార్థ ఏవ చ
నిరుక్తం చానిరుక్తం చ ఛన్దో నిలయనం తథా. 65

తర్క్యత ఇతి తర్కః. నితరామాసమన్తాద్యాతీతి న్యాయః. సంగృహ్యతే సర్వమత్రేతి సంగ్రహః. భూతమాలాయా సూత్రవదాధారత్వాత్సూత్రమ్. సూత్రయతి వేష్టయతి సర్వమితి వా సూత్రమ్. సూత్రాణాం శారీరకసూత్రాణామర్థః అభిధేయస్సూత్రార్థః. సూత్రేణహిరణ్యగర్భేణ అర్థ్యత ఇతి వా సూత్రార్థః. "నిరుక్తంచా నిరుక్తంచ, నిలయనం చా నిలయనం" చేతి శ్రుతేరాహ - నిరుక్తమిత్యాది. ఛన్దయతీతి చన్దః. వేదవాగ్భిరజ్ఞానాం ప్రరోచకః.

జ్యౌతిషం చానిలయనం కల్పో వ్యాకరణ స్తథా
పురాణమపి ధర్మశ్చ మహాభారతమవ్యయమ్. 66

జ్యోతిరేవజ్యౌతిషం కల్పయతీతి కల్పః వ్యాక్రియతే నామరూపే అనేనేతి వ్యాకరణమ్. పురాపి నవం పురాణమ్. ధ్రియతే ఇతి ధర్మః. మహత్యాం భాయాం బుద్ధౌ రతం మహాభారతం సూక్ష్మబుద్ధిగమ్యమిత్యర్థః.

వ్యాసశ్శుకో వశిష్ఠశ్చ శక్తి శ్చాపి పరాశరః
ఆచార్యస్సమ్ప్రదాయశ్చ సమ్ప్రదాయకృదేవ చ. 67

వ్యస్యతి విక్షిపతి సర్వమితి వ్యాసః. శోచతి భిథేత్యస్మాత్సంసార ఇతి శుకః వష్టి కామయతే బహుస్యామితి వశిష్ఠః. శక్తి తద్వతోరభేదోపచారాచ్ఛక్తిః. పరా శీర్యతే సర్వమనేనేతి పరాశరః. ఆచాగయతీత్యాచార్యః. సమ్ప్రదీయతే ఉపదిశ్యత ఇతి సమ్ప్రదాయః. సమ్ప్రదాయకృద్బ్రహ్మవశిష్ఠాది పరమ్పరా కర్తా. నారాయణస్యైవా దిత్వాత్తస్యైః.

శంఖీ చక్రీ గదీ లింగీ త్రిపుణ్డ్రీ భస్మరూషితః
రుద్రాక్షమాలికాభృచ్చ తులసీమఞ్జరీధరః. 68

శం సుఖం తదభిన్నం ఖం గగనం శంఖం, శమితి మాన్తమవ్యయమ్. తదస్యాస్తి స్వరూపత్వేనేతి శంఖీ, చక్రం మాయానిబర్హణం తేజోఽస్యాస్తీతి చక్రీ. ధ్వజః భక్తత్రాణయశః పతాకాస్యాస్తీతి ధ్వజీ. లింగం చిహ్నం జ్ఞాపకం సత్యత్వాదికమస్యాస్తీతి లింగీ. త్రిమూర్తిధరత్వాత్త్రిపుణ్డ్రీ. భస్మనా తద్వన్నిర్వీర్యేణాజ్ఞానేన రూషితః భస్మరూషితః. రోదయన్తి సంసారకూపే నిపాత్య ప్రాణిన ఇతి రుద్రాణి అక్షాణీన్ద్రియాణి, తేషాం మాలికాం బిభర్తీతి తద్భృత్. ఈశ్వరేణ హి ధృతా దేహాది సంహతిః. తులసీవ సగుణా మాయా తులసీత్యుచ్యతే. తస్యా మఞ్జర్యశ్శక్తయః జ్ఞానబలక్రియాత్మికాః తద్ధరః "పరాస్య శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే స్వాభావికీ జ్ఞానబలక్రియా" చేతి శ్రుతేః.

జ్యాయాన్భూమేర్దివో జ్యాయాన్ జ్యాయాన్వ్యోమ్నస్తథైవ చ
జ్యాయాన్లోకేభ్య ఏతేభ్యో జ్యాయానణ్డాదపి శ్రుతః. 69

దివో ద్యులోకాత్ వ్యోమ్నోఽన్తరిక్షలోకాత్. అణ్డాద్బ్రహ్మాణ్డాత్ జ్యాయానితి శ్రుతః. "జ్యాయాన్పృథివ్యా ఇత్యాదిశ్రుతేరితి భావః.

మేరోరప్యున్నతస్సిన్ధోరప్యగాధశ్చ విస్తృతః
భూపద్మాదపి సూక్ష్మశ్చ వాలాగ్రాదపి విశ్రుతః. 70

విస్తృతో విస్తీర్ణః వాలం కేశః.

నస్త్రీనషణ్డో నపుమాన్ నజన్తుర్నాప్యసన్నసన్
నదేవో నాసురోఽమర్త్యో నతిర్యఙ్నఫణీ నవిః, 71

ఏవమధ్యారోపం దర్శయిత్వా తదపవాదం దర్శయతి. నేత్యాదిభిశ్శ్లోకైః. జన్తుః స్త్రీత్వాదిధర్మరహితప్రాణిమాత్రమ్. అసన్ శశశృఙ్గాదిః, సన్ జన్మనా లబ్ధసత్తాకః పదార్థః. న తు పారమార్థికసత్తావాన్. విః పక్షీ.

నస్వేదజో నాణ్డజో వా నోద్భిజ్జో న జరాయుజః
నదేహశ్చ నేన్ద్రియం నాసు - ర్నమనో నమతి-ర్నకమ్. 72

ఉద్భిజ్జస్తరుగుల్మాదిః అసుః ప్రాణః. కం విషయంసుఖమ్.

నదుఃఖం నతమో నార్చి ర్నాజ్ఞానం నధరా నుఖమ్
నాగ్నిర్నతోయం నమరున్న చరం నాచర స్తథా. 73

తమోఽన్ధకారః చరంజంగమ మచరం స్థావరమ్.

నచేతనం నాచేతనం నశూన్యం నమృషా తథా
నభావో నాప్యభావశ్చ నద్రవ్యం నగుణోపి చ. 74

చేతనం పశ్వాది. అచేతనం పాషాణాది. శూన్యం గగనారవిన్దాది. అత్యన్తం సర్వస్యాభావో వా. మృషా రజ్జుసర్పాదిః. భావో ఘటాదిః. అభావో ఘటాభావాదిః.

నకర్మ చ నసామాన్యం నవిశేషో భవేన్న చ
నసమవాయో నసంయోగో న కార్యం న చ కారణమ్. 75

సామాన్యం జాతిః.

నోపాదానం నిమిత్తంన కారకం కరణం న న
ననిషేధో నచాదానం నోదాసీన్యం నశాసనమ్. 76

కారకం ప్రయోజకకర్తృ. కరణం సాధకతమమ్.

నశాస్త్రం నగురుర్నాపి శిష్యో నేశో న చ ప్రజా
నపితా నచపుత్రశ్చ నమాతా నాగ్రజోపి చ. 77

ఈశో రాజా. ప్రజా తత్పాల్యజనః.

నానుజో నాన్త్యజో నాపి మధ్యజో ముఖజశ్చ న
నబాహుజో నోరుజాతః పాదజశ్చ న నాధమః. 78

ముఖజో బ్రాహ్మణః.

నమధ్యమో నోత్తమశ్చ నచణ్డాలో నపుల్కసః
నభూమిజో నామ్బరజో నామ్బుజో న చ వాయుజః. 79

పుల్కసో జాతివిశేషః.

నాయోనిజో యోనిజోన నజాతో జనకశ్చ న
నమిత్రం న చ శత్రుశ్చ నోదాసీనో నమధ్యగః. 80

అయోనిజస్సీతాదిః. మధ్యగః మధ్యస్థః.

నాజితో నజితశ్చాపి నశ్రోతా న చ వాచకః
నవాక్యం నాపివాక్యార్థో నలక్ష్యార్థో నభాషణమ్. 81

వాచకో వక్తా. వాక్యం శబ్దసముదాయః. భాషణం వచనముచ్చారణమితి యావత్.

శ్రవణం మననం నో నో నధ్యానం ననిదర్శనమ్
నోపమానం నానుమానం నప్రత్యక్షం నలిఙ్గకమ్. 82

నిదర్శనం నిదిధ్యాసనమ్. లిఙ్గం ధూమాదిసాధనమ్.

నప్రమాణం నప్రమేయం నప్రమాతా న చ ప్రమా
నాదిర్నాన్తో నమధ్యశ్చ నజీవో నేశ్వరోపి చ. 83

ప్రమాకరణం ప్రమాణమ్. ప్రమితిః ప్రమా.

నలవో నత్రుటిర్నాపి నిమేషో నముహూర్తకః
నదినం ననిశా నాపి దినరాత్రంతిథిర్న చ. 84

లవాదయః కాలవిశేషాః. దినరాత్ర్యోస్సమాహారః దినరాత్రమ్.

నపక్షో నాపిమాసశ్చ నఋతు-ర్నాపి చాయనమ్
నవత్సరో న చ యుగో యుగసన్ధి స్తథా న చ. 85

యుగయోర్మధ్యకాలో యుగసన్ధిః.

నకల్పో నమహాకల్పో నిత్యకల్పోపి నో తథా
నాత్యన్తికోపి కల్పశ్చ నవిసర్గో నసర్గకః. 86

కల్పో నైమిత్తికః ప్రళయః. నిత్యకల్పస్సుషుప్తిః. ఆత్యన్తికకల్పో ముక్తిః.

నాతిసర్గో నరక్షా చ నావతారో న వా విరాట్
న సూత్రాత్మాఽవ్యాకృతో న న ప్రాజ్ఞో న చ తైజసః. 87

సూత్రాత్మా హిరణ్యగర్భః. అవ్యాకృతః కారణోపాధిరీశ్వరః.

నవిశ్వో నతురీయశ్చ నభోగ్యమ్భోగ ఏవ చ
నసర్వం చ ననిర్దేశ్యో ననిర్దేష్టా ననిర్దిశిః. 88

నిర్దిశిః నిర్దేశః.

ననిషేధ్యో నిషేద్ధా నో నబలం నయశో నభీః
నసంకల్పో నకామశ్చ నశ్రద్ధా నధృతి స్తథా. 89

భీసంకల్పాదీనామ్మనోధర్మత్వాన్నాత్మత్వమ్.

నసంశయో నిశ్చయో నో నహ్రీర్గర్వో న న స్మృతిః
నరోగో నాపి చారోగ్యం నశీతం నోష్ణముచ్యతే. 90

హ్రీర్లజ్జా. శీతం శీతస్పర్శః.

నానుష్ణాశీతమప్యేవ నరసో న చ గన్ధకః
ననామ నాకృతి ర్నాపి శబ్దో నేదన్న తన్న యత్. 91

గన్ధో ఘ్రాణగ్రాహ్యో గుణః. శబ్దో ధ్వనిః.

నాదో న కిం న శుక్లం చ న కృష్ణం చ న లోహితమ్
న మూర్తం నాప్యమూర్తం చ న సన్న త్వన్న తత్పరమ్.

సత్పృథివ్యాదిభూతత్రయం. త్యద్వాయ్వాకాశద్వయమ్.

నప్రవస్థితో నస్థితశ్చ ననిషణ్ణశ్చ నస్వపన్
నశయానో నపశ్యంశ్చ నశృణ్వానశ్చ నోమనన్.   93

మనన్ మననం కుర్వన్.

రసయన్నో నజిఘ్రంశ్చ నగృహ్ణాన్నోవదంస్తథా
నోన్మిషన్నాపి నిమిషన్నానన్దన్విసృజన్నపి   94

అనన్దన్ మైథునం కుర్వన్. విసృజన్ మూత్రపురీషోత్సర్జనంకుర్వన్.

న బిభ్యన్న హసన్నాపి జృంభయన్న ధమన్నపి
న తర్జయన్నాపి రుదన్ రోదయన్న చ నాలపన్.   95

నగాయన్ రమయన్నాపి రమమాణో న నో జుషన్
నతూష్ణీం వర్తమానోపి నప్రవహ్వో నోన్నతోపి చ.   96

ప్రవహ్వో నమ్రః.

నకాణో నాపి బధిరో నపంగుర్న కుణిస్తథా
నకామీ నాప్యకామీ చ నదుఃఖీ నసుఖీ తథా.   97

పంగుః పాదవికలః. కుణిః హస్తవికలః.

నవిద్ధో నాప్యవిద్ధశ్చ నరుగ్ణో న చ నీరుజః
నబ్రహ్మచారీ నగృహీ నవనస్థో న వా యతిః.   98

నసాధకో నసిద్ధశ్చ న వస్త్రీ నదిగమ్బరః
నావధూతశ్చ నముని-ర్నతపస్వీ న వా జటీ. 99

మునిర్మననశీలః. మౌనశాలీ వా.

నముణ్డీ నసుకేశశ్చ నాసూత్రో న చ సూత్రవాన్
నభూమిస్థో నవారిస్థో నతేజస్థో న ఖస్థితః. 100

సూత్రం యజ్ఞోపవీతమ్.

న వాయుస్థో న లోకస్థో నదేహస్థో నహృత్స్థితః
నమనస్థో నబుద్ధిస్థో నావిద్యాస్థో నసత్త్వగః. 101

అవిద్యాస్థూలాజ్ఞానాని కారణశరీరాణి సత్త్వం మాయా.

అనూర్ధ్వోఽనధరోఽమధ్యోఽదక్షిణోఽనుత్తరోఽపి చ
అచ్ఛేద్యోఽయమదాహ్యోఽయమక్లేద్యోఽశోష్య ఏవచ.

న విద్యతే ఊర్ధ్వం యస్య స ఉచ్యతే అనూర్ధ్వ ఇతి.

అనాశ్యోఽయమజర్యోఽయమనుత్పాద్యోఽయముచ్యతే
అసంస్కార్యోఽప్యసంస్కర్తాఽసంస్కారశ్చ భవత్యయమ్.

జరయితుమశక్యః అజర్యః.

విశ్వపృష్ఠోద్భాసమానః పృష్ఠహీనోఽపురస్థలః
ద్రష్ట్రన్తరవిహీనశ్చ శ్రోత్రన్తరవివర్జితః 104

విశ్వతః పృష్ఠేషు సర్వతః పృష్ఠేష్వితి శ్రుతేరాహ - విశ్వేతి
"నాన్యోతోఽస్తి ద్రష్టేతి శ్రుతేరాహ - ద్రష్ట్రితి.

మన్తృన్తరవిహీనశ్చ బోద్ధృన్తర వివర్జితః
అసంగోఽనన్తరోఽబాహ్యోఽతులోఽఖణ్డశ్చిద్ఘనః. 105

నిషేద్ధవ్యనిషేధావశిష్టః సచ్చిత్సుఖాత్మకః
స్వానుభూతిరసావేశతృప్తహంసైకగోచరః. 106

హంసాః పరమహంసాః.

నిత్యకాలో నిత్యసంవిన్నిత్యకం నిత్యఖస్తథా
కఖం ఖకం సత్యఖం చానవకాశో వియత్పరః. 107

నిమేషాదిర్జన్యకాలః. అయన్తు నిత్యకాలః. వృత్తిజ్ఞానాన్యనిత్యాని. సంవిదసౌ తు నిత్యా. విషయసుఖమనిత్యమాత్మసుఖం తు నిత్యమితి నిత్యకమ్. జన్యాకాశోఽనిత్యః. అయన్తు నిత్యాకాశ ఇతి నిత్యఖమ్. ప్రాణో బ్రహ్మ కం బ్రహ్మ ఖం "బ్రహ్మేతి శ్రుతే రాహ – కఖమితి. ఖకమితి. సుఖాభిన్నం గగనం, గగనాభిన్నం సుఖం చాయమేవ. వియతః పరః వియత్పరః.

అప్రకాశః ప్రకాశశ్చ సత్తాచిత్త్వం చ సత్యతా
చైతన్యం సుఖతా నిత్యభావో బ్రహ్మత్వమేవ చ. 108

అజ్ఞానామప్రకాశః. ప్రాజ్ఞానాప్ప్రకాశః. నను నిర్ధర్మకత్వమపి సిద్ధం బ్రహ్మణః సత్తాదిధర్మవత్త్వాదత ఆహ – సత్తేత్యాది – నిత్యభావో నిత్యత్వమ్.

నిర్ధర్మత్వం నిర్గుణత్వం నిర్విశేషత్వమేవ చ
పూర్ణత్వమ్పరమాత్మత్వమశబ్దప్రతిపాద్యతా. 109

నిర్ధర్మత్వాదయో బ్రహ్మస్వరూపాదనతిరిక్తా ఏవ.

ప్రాణప్రాణస్సత్యసత్యం చక్షుశ్చక్షుః శ్రవశ్శ్రవః
ఘ్రాణఘ్రాణం చిత్తచిత్తం బుద్ధిబుద్ధిర్మనోమనః. 110

"ప్రాణో వై సత్యం తేషామేష సత్యం చక్షుషశ్చక్షు"రిత్యాది శ్రుతేరాహ – ప్రాణేతి.

సమ్ప్రసాదస్సుప్రసాదో ప్యప్రసాదః ప్రసాదనః
యజ్ఞాలభ్యః ప్రజాఽలభ్యో దానాలభ్యస్తథైవ చ. 111

భక్తేషు సమ్ప్రసాదః. అభక్తేష్వప్రసాదః. ప్రసాదయతి పరిశోధయతి భక్తానామన్తఃకరణమితి ప్రసాదనః.

శాస్త్రాలభ్యస్తపోఽలభ్యో మేధాఽలభ్యోఽపి లమ్భకః
లభ్యో లబ్ధాఖ్యలబ్ధశ్చాలబ్ధాలబ్ధశ్చ సర్వదా. 112

"నాయమాత్మా ప్రవచనేన లభ్యో న మేధయా న బహునా శ్రుతే" నేతి శ్రుతేరాహ - శాస్త్రేతి. లమ్భయతి ప్రాపయతి ఆత్మానమితి లమ్భకః. "యమేవైష వృణుతే తేనలభ్య" ఇతి శ్రుతేః యో ముక్తైర్లభ్యతే, యశ్చ ముక్తిం లభతే, తదుభయమయమేవ. ఏకాత్మత్వాత్తయోః. అసమాహితైరలభ్యః. యద్వా నిత్యలబ్ధత్వాదలభ్యః అనాప్యః. అన్యం హితకారి జన్యమనిత్యమ్. సర్వదా లబ్ధో నిత్యలబ్ధః. లబ్ధత్వస్యావికారత్వాదలబ్ధా.

జ్ఞానలభ్యో భక్తిలభ్యో ధ్యానలభ్యోఽపి లాభవిత్
లాభోఽలాభోఽన్యలాభస్స్యాదనన్యలాభశ్చ లాభకృత్.

య ఆత్మలాభం వేత్తి, స ఆత్మవేత్త్యత ఆహ - లాభవిదితి. ఆత్మలాభస్స్వాత్మరూపమేవేత్యత ఆహ - లాభ ఇతి. న విద్యతే లాభో యస్మాత్స అలాభః. "యం లబ్ధ్వా నాపరం లాభం మన్యతే నాధికం తతః" ఇతి గీతావచనాత్. యస్మిన్ లబ్ధే సతి సర్వోఽపి తదన్యో లబ్ధో భవతి స ఉచ్యతే అన్యలాభ ఇతి. నాయమన్యైర్లభ్యత ఇత్యాహ అనన్యలాభ ఇతి.

సంయద్వామ స్సర్వదేవ సమ స్సింధు స్సరిత్పతిః
సమన్వయోఽనన్వయశ్చేత్యుచ్యతేయోఽహమేవ సః

సంయన్తి వామాని శుభాని ప్రజానామేనమితి సంయద్వామః. "సర్వం తదభిసమేతి యత్కిఞ్చ ప్రజాస్సాధుకుర్వ''న్తీతి శ్రుతేః. సర్వదేవనమసామేవ సిన్ధూనాం నదీనాం సరిత్పతిః. "ఆకాశాత్పతితం తోయం యథా గచ్ఛతి సాగరమ్. సర్వదేవనమస్కారః కేశవం ప్రతి గచ్ఛ''తీతి స్మరణాత్. సర్వమత్ర సమ్యగన్వేతీతి సమన్వయః. వస్తుతస్త్వనన్వయః, అన్యస్యాభావాత్. అనన్వయ ఇత్యనేన అయమేవ అనేన తుల్య ఇతి వ్యజ్యతే. అనన్వయాలంకారస్య తథావిధత్వాత్. అః అవతీతి అః. "అక్షరాణామకారో'' స్మీతి గీతవచనాచ్చాకారస్య విష్ణునామత్వమ్. అతతేర్ఢః అ ఇతి వా. ఇతి పూర్వోక్తైస్సహస్రనామభిర్య ఉచ్యతే సోఽహమేవ, "అహం బ్రహ్మే'' స్మీతి శ్రుతేః. బ్రహ్మవాచినాం సర్వేషాం బ్రహ్మాభిన్న జీవవాచిత్వాత్.

ఇతి బెల్లంకొండోపనామక రామకవి కృతిషు
పరమాత్మ సహస్ర నామావళి మూలం,
సా ల్ప వ్యా ఖ్యం,
శ్రీ హయగ్రీవాయ సమర్పితమ్.
సౌమ్యసంవత్సర నిజశ్రావణ దశమ్యామ్.

శ్రీ హయగ్రీవాయ నమః

శ్రీ పరమాత్మ సహస్రనామావళిః

హరిః ఓమ్
ఓమహమస్మి
తదహమస్మి
సదహమస్మి
పరమాత్మాహమస్మి
పరతత్త్వమహమస్మి
పరాయణమహమస్మి
ఆత్మాహమస్మి
పరాత్మాహమస్మి
జీవాత్మాహమస్మి
ప్రత్యగాత్మాహమస్మి 10
పరాత్పరోహమస్మి
నారాయణోహమస్మి
హరోహమస్మి
దేవోహమస్మి
పురుషోత్తమోహమస్మి
ఈశ్వరోహమస్మి
పురాణపురుషోహమస్మి
నిత్యోహమస్మి
నిరవద్యోహమస్మి
నిరఞ్జనోహమస్మి 20
అవ్యక్తోహమస్మి
అక్షరోహమస్మి
ఆద్యోహమస్మి
శుద్ధోహమస్మి
బుద్ధోహమస్మి
నిర్మలోహమస్మి
సర్వజ్ఞోహమస్మి
సర్వవిదహమస్మి
సత్యమహమస్మి
జ్ఞానమహమస్మి 30
అవ్యయోహమస్మి
ఆశ్రయోహమస్మి
ఆనన్దోహమస్మి
పురుషోహమస్మి
పూర్ణోహమస్మి
ఏకోహమస్మి
అద్వైతోహమస్మి
అచలోహమస్మి
అచ్యుతోహమస్మి

ప్రాణధర[illegible] 40
సర్వ[illegible]స్మి
విష్ణు[illegible]
సర్వా[illegible]స్మి
సనాతనోఽహమస్మి
ఆకాశోఽ[illegible]
ఇన్ద్రోఽహమస్మి
ప్రాణోఽహ[illegible]
మహా[illegible]
బ్రహ[illegible]స్మి
బృహదహమస్మి 50
ధృవోఽహమస్మి
అనన్తోఽహమస్మి
అపారోఽహమస్మి
ఈశానోఽహమస్మి
మహాదేవోఽహమస్మి
మహేశ్వరోఽహమస్మి
సర్వేశ్వరోఽహమస్మి
సూత్రాత్మాహమస్మి
జ్ఞేయోఽహమస్మి
జ్ఞాతాహమస్మి 60
నిరాశ్రయోఽహమస్మి
విభురహమస్మి

[illegible]హమస్మి
[illegible]దహమస్మి
[illegible]జ్ఞోఽహమస్మి
[illegible]ఘోఽహమస్మి
[illegible]స్థోఽహమస్మి
[illegible]దహమస్మి
[illegible]ష్ఠోఽహమస్మి
[illegible]జనోఽహమస్మి 70
[illegible]హమస్మి
[illegible]హమస్మి
[illegible]వమహమస్మి
[illegible]హమమాహమస్మి
శివోఽ[illegible]స్మి
[illegible]న్నోఽహమస్మి
[illegible]సాహమస్మి
[illegible]న్నోఽహమస్మి
[illegible]మసాహమస్మి
భూతాత్మాహమస్మి 80
భూతభృదహమస్మి
భూతనాథోఽహమస్మి
భూతస్థితోఽహమస్మి
[illegible]వస్థాహమస్మి
భూతకృదహమస్మి

భూతజిదహమస్మి
భూతప్రాప్యోహమస్మి
భూతవివర్ధనోహమస్మి
అజోహమస్మి
అజరోహమస్మి 90
అమృతోహమస్మి
అద్వన్ద్వోహమస్మి
అభయోహమస్మి
అగ్రాహ్యోహమస్మి
అమతోహమస్మి
అమనాఽహమస్మి
అప్రాణోహమస్మి
అతనురహమస్మి
అస్థూలోహమస్మి
అహ్రస్వోహమస్మి 100
అదీర్ఘోహమస్మి
అనణురహమస్మి
చితిరహమస్మి
దృగహమస్మి
సాక్ష్యహమస్మి
కేవలోహమస్మి
అశబ్దోహమస్మి
అస్పర్శోహమస్మి

అరూపోహమస్మి 110
అరసోహమస్మి
అగుణోహమస్మి
శేష్యహమస్మి
శేషోహమస్మి
అశేషోహమస్మి
సర్వశేషోహమస్మి
నిశ్శేష[illegible]హమస్మి
కూటస్థోహమస్మి
అవ్యాకృతోహమస్మి
మూ[illegible]హమస్మి
[illegible]రహమస్మి 120
ప్రకృతిరహమస్మి
పరోహమస్మి
కర్తాహమస్మి
భోక్తాహమస్మి
మనో[illegible]హమస్మి
విజ్ఞానాత్మాహమస్మి
మ[illegible]హమస్మి
శ్రోతాహమస్మి
అకర్తాహమస్మి
అభోక్తాహమస్మి 130
ఘ్రాతాహమస్మి

ఆనన్దమయోఽహమస్మి
స్వభూరహమస్మి
వామనీరహమస్మి
భామనీరహమస్మి
శుక్లవర్ణోఽహమస్మి
హిరణ్మయోఽహమస్మి
వామనోఽహమస్మి
అఙ్గుష్ఠమాత్రోఽహమస్మి
హృదయస్థోఽహమస్మి 140
జనార్దనోఽహమస్మి
సోమోఽహమస్మి
రాజాహమస్మి
మూర్ధాహమస్మి
తేజస్స్వ్యహమస్మి
పాణ్డురామ్బరోఽహమస్మి
బృహచ్ఛరీరాఽహమస్మి
హరిరహమస్మి
హంసోఽహమస్మి
వైద్యుతోఽహమస్మి 150
చాక్షుషోఽహమస్మి
హరోఽహమస్మి
వాసుదేవోఽహమస్మి
వామదేవోఽహమస్మి

పుణ్డరీకేక్షణోఽహమస్మి
కవిరహమస్మి
అన్తర్యామ్యహమస్మి
హృషీకేశోఽహమస్మి
రామోఽహమస్మి
కృష్ణోఽహమస్మి 160
చతుర్భుజోఽహమస్మి
విశ్వమ్భరోఽహమస్మి
విశ్వగర్భోఽహమస్మి
పద్మనాభోఽహమస్మి
అఖిలప్రియోఽహమస్మి
నిష్ప్రపఞ్చోఽహమస్మి
నిరాభాసోఽహమస్మి
సర్వాభాసోఽహమస్మి
సర్వకృదహమస్మి
సర్వభృదహమస్మి 170
సర్వదూరోఽహమస్మి
తమఃపరోఽహమస్మి
ఊర్ధ్వగోఽహమస్మి
అధోగోఽహమస్మి
పూర్వదిక్స్థోఽహమస్మి
పాశ్చాత్యోఽహమస్మి
దక్షిణాస్థితోఽహమస్మి

ఉత్తరాస్థోఽహమస్మి
విదిక్స్థోఽహమస్మి
శ్వస్థోఽహమస్మి 180
హ్యస్థోఽహమస్మి
అధునాతనోఽహమస్మి
భూతలోకోఽహమస్మి
భవ్యలోకోఽహమస్మి
భవిష్యల్లోకోఽహమస్మి
దృష్టోఽహమస్మి
శ్రుతోఽహమస్మి
మతోఽహమస్మి
జ్ఞాతోఽహమస్మి
నిశ్చితోఽహమస్మి 190
విమతోఽహమస్మి
స్మృతోఽహమస్మి
శ్రోతవ్యోఽహమస్మి
మననీయోఽహమస్మి
ధ్యాతవ్యోఽహమస్మి
సేవ్యోఽహమస్మి
ఈదృశోఽహమస్మి
యాదృశోఽహమస్మి
తాదృశోఽహమస్మి
అన్యాదృశోఽహమస్మి 200

అతర్క్యోఽహమస్మి
అతీన్ద్రియోఽహమస్మి
శబ్దైకవేద్యోఽహమస్మి
వాగ్దూరోఽహమస్మి
హృద్వేద్యోఽహమస్మి
హృదయాతిగోఽహమస్మి
పరిచ్ఛేద్యోఽహమస్మి
అపరిచ్ఛేద్యోఽహమస్మి
దూరస్థోఽహమస్మి
అన్తికస్థితోఽహమస్మి 210
సావరోఽహమస్మి
శ్రౌత్రోఽహమస్మి
ఉన్నామోఽహమస్మి
ప్రాతిశ్రుత్కోఽహమస్మి
అజితోఽహమస్మి
జితోఽహమస్మి
ఆదిగోఽహమస్మి
మధ్యగోఽహమస్మి
అన్తగోఽహమస్మి
భక్తేష్టదాయకోఽహమస్మి 220
గుహాహితోఽహమస్మి
గహ్వరస్థోఽహమస్మి

పరమవ్యోమగోహమస్మి
పురాతనోహమస్మి
గూఢాత్మాహమస్మి
కేశవోహమస్మి
శ్రీశోహమస్మి
మాధవోహమస్మి
సానందోహమస్మి
అమరోహమస్మి 230
గాయత్ర్యహమస్మి
పవిత్రాహమస్మి
సూర్యోహమస్మి
చాన్ద్రోహమస్మి
సౌరోహమస్మి
బుధోహమస్మి
విధురహమస్మి
సావిత్ర్యహమస్మి
పరమోహమస్మి
యజ్ఞోహమస్మి 240
యష్టవ్యోహమస్మి
యజ్ఞకృదహమస్మి
విధిరహమస్మి
వేదార్థోహమస్మి
వేదకృదహమస్మి
వేదోహమస్మి
వేదసారార్థకరోహమస్మి
సుగోహమస్మి
వేదవిదహమస్మి
వేదపారోహమస్మి 250
వేదవేద్యోహమస్మి
మహామతిరహమస్మి
ఋక్సామగేష్ణోహమస్మి
బ్రహ్మాహమస్మి
జగదశ్వత్థమూలమహమస్మి
స్మారకోహమస్మి
[illegible]హాకోహమస్మి
జ్ఞాపకోహమస్మి
ముక్తిదోహమస్మి
ప్రభురహమస్మి 260
[illegible]త్రాహమస్మి
శాన్తోహమస్మి
యమోహమస్మి
మృత్యురహమస్మి
సేతురహమస్మి
సేతుకృదహమస్మి
అర్థకృదహమస్మి
వైశ్వానరోహమస్మి

విశ్వాత్మరూపోహమస్మి
సహస్రాక్షోహమస్మి 270
సహస్రపాదహమస్మి
సహస్రశీర్షోహమస్మి
అశుభహృదహమస్మి
శఙ్కరోహమస్మి
శమ్భురహమస్మి
ఆర్తిహృదహమస్మి
విశ్వోపజీవ్యోహమస్మి
విశ్వైకపాదోహమస్మి
అపాదోహమస్మి
చతుష్కలోహమస్మి 280
షోడశాత్మాహమస్మి
లిఙ్గతనురహమస్మి
మాయోపాధిరహమస్మి
మరుత్పతిరహమస్మి
హిరణ్యగర్భోహమస్మి
సూత్రాత్మాహమస్మి
చేతనోహమస్మి
అచేతనోద్భవోహమస్మి
చతుశ్శృఙ్గోహమస్మి
త్రిపాదోహమస్మి 290
ద్విశీర్షోహమస్మి
సప్తహస్తోహమస్మి
త్రిధాబద్ధోహమస్మి
వృషభోహమస్మి
ముఖరోహమస్మి
ముఖ్యోహమస్మి
ఉన్నతోహమస్మి
ఆదిత్యవర్ణోహమస్మి
విరజాహమస్మి
ఇదన్ద్రోహమస్మి 300
ఇన్ద్రోహమస్మి
ఆయతోహమస్మి
గోవిన్దోహమస్మి
నరసింహోహమస్మి
క్షరాక్షరవిలక్షణోహమస్మి
క్షేత్రజ్ఞోహమస్మి
క్షేత్రకృదహమస్మి
క్షేత్ర్యహమస్మి
క్షేత్రభిన్నోహమస్మి
శరీరభృదహమస్మి 310
సాంశోహమస్మి
నిరంశోహమస్మి
సర్వాంశోహమస్మి
మహాంశోహమస్మి

అఖిలాంశకీదహమస్మి
భీతికృదహమస్మి
భీతిహృదహమస్మి
శాన్తాహమస్మి
సువర్ణోహమస్మి
మదాపహోహమస్మి 320
దుర్జ్ఞేయోహమస్మి
దుర్వచోహమస్మి
దుర్గోహమస్మి
సులభోహమస్మి
సుహృదహమస్మి
సఖాహమస్మి
కర్మాధ్యక్షోహమస్మి
కర్మసాక్ష్యహమస్మి
నిష్కర్మాహమస్మి
కర్మకారణోహమస్మి 330
ప్రజ్ఞాతమహమస్మి
జ్ఞానకారణమహమస్మి
తత్త్వజ్ఞానఫలమహమస్మి
వశ్యహమస్మి
జగద్గురురహమస్మి
శాస్త్రయోనిరహమస్మి
పూజ్యోహమస్మి
వన్ద్యోహమస్మి
అవశోహమస్మి
వశోహమస్మి 340
యోగేశ్వరోహమస్మి
యోగఫలమహమస్మి
యోగకృదహమస్మి
యోగవిదహమస్మి
యువాహమస్మి
ప్రతిష్ఠాహమస్మి
సద్గతిరహమస్మి
బ్రహ్మాహమస్మి
బ్రాహ్మణోహమస్మి
బ్రహ్మవిదహమస్మి 350
బ్రహ్మణ్యోహమస్మి
బ్రాహ్మణారాధ్యోహమస్మి
బ్రహ్మకృత్ప్రోదనోహమస్మి
పతిరహమస్మి
వినాయకోహమస్మి
ధర్మరాజోహమస్మి
కామజిదహమస్మి
మృత్యుజిదహమస్మి
ఖగోహమస్మి
వాయుగోహమస్మి 360

అనలగోఽహమస్మి
వాగ్గోఽహమస్మి
భూమిగోఽహమస్మి
తరుణోఽహమస్మి
అద్రిగోఽహమస్మి
ద్వ్యాత్మాహమస్మి
త్ర్యాత్మాహమస్మి
చతురాత్మాహమస్మి
పఞ్చాత్మాహమస్మి
షడాత్మాహమస్మి 370
సప్తాత్మాహమస్మి
అష్టాత్మాహమస్మి
నవాత్మాహమస్మి
దశాత్మాహమస్మి
ఏకాదశాత్మాహమస్మి
ద్వాదశాత్మాహమస్మి
త్రయోదశాత్మాహమస్మి
చతుర్దశాత్మాహమస్మి
పఞ్చదశాత్మాహమస్మి
భగవాఽహమస్మి 380
అష్టాదశాత్తాహమస్మి
చతుర్వింశత్యాత్మాహమస్మి
శతాత్మాహమస్మి

సహస్రాత్మాహమస్మి
అనేకాత్మాహమస్మి
కేవలాత్మాహమస్మి
స్థిరాత్తాహమస్మి
సాత్తాహమస్మి
పరాత్మాహమస్మి
పూతాత్మాహమస్మి 390
స్వతన్త్రాత్మాహమస్మి
అన్తరాత్మాహమస్మి
శాన్తాత్మాహమస్మి
మఙ్గళాత్మాహమస్మి
శాశ్వతాత్మాహమస్మి
నిజాత్మాహమస్మి
నీరసోఽహమస్మి
సరసోఽహమస్మి
రస్యోఽహమస్మి
రసికోఽహమస్మి 400
రసోఽహమస్మి
అయనహమస్మి
ఏషోఽహమస్మి
సోఽహమస్మి
యోఽహమస్మి
అపాపహామస్మి

కోహమస్మి
కోహమస్మి
అన్యోహమస్మి
అనన్యోహమస్మి 410
భవానహమస్మి
ఉమాసహాయోహమస్మి
శ్రీకంఠోహమస్మి
త్రినేత్రోహమస్మి
నిగమధ్వజాహమస్మి
పీతామ్బరోహమస్మి
జగన్నాథోహమస్మి
రఙ్గనాథోహమస్మి
నటేశ్వరోహమస్మి
అశోకోహమస్మి 420
కల్పవృక్షోహమస్మి
కామధుఁహమస్మి
అమృతోదధిః హమస్మి
ఉచ్చైశ్శ్రివాఽహమస్మి
భార్గవ్యహమస్మి
ఐరావతోహమస్మి
సుధాఘటోహమస్మి
భాస్వాఃహమస్మి
భనుహమస్మి

జాతవేదోహమస్మి 430
పావకోహమస్మి
అగ్నిరహమస్మి
సదాగతిరహమస్మి
చన్ద్రోహమస్మి
అమృతాంశురహమస్మి
శుభాంశురహమస్మి
కలానిధిరహమస్మి
అపామ్పతిరహమస్మి
ప్రచేతాహమస్మి
వరుణోహమస్మి 440
శ్రీదోహమస్మి
శుక్రోహమస్మి
జిష్ణురహమస్మి
బృహస్పతిఃహమస్మి
పురుహూతోహమస్మి
త్రిపురఘ్నహమస్మి
దేవదేవోహమస్మి
పురన్దరోహమస్మి
సమవర్ణ్యహమస్మి
జగత్ప్రాణోహమస్మి
నన్దనోహమస్మి
హరిచన్దనోహమస్మి

విద్యుదహమస్మి
వరేణ్యోహమస్మి
వరదోహమస్మి
రత్నగర్భోహమస్మి
ధనఞ్జయోహమస్మి
మృడోహమస్మి
మృత్యుఞ్జయోహమస్మి
ఉగ్రోహమస్మి 460
శాన్తోహమస్మి
భీమోహమస్మి
విభీషణోహమస్మి
అర్జునోహమస్మి
సహదేవోహమస్మి
నకులోహమస్మి
బృహన్నలోహమస్మి
ధృతరాష్ట్రోహమస్మి
రుద్రోహమస్మి
భూతేశోహమస్మి 470
సర్వమఙ్గళోహమస్మి
చక్రవర్త్యహమస్మి
చక్రధరోహమస్మి
గ్రహరాడహమస్మి
లోకబాన్ధవోహమస్మి
ప్రజాపతిరహమస్మి
నారదోహమస్మి
దక్షోహమస్మి
శ్రవణప్రియోహమస్మి
రాజరాజోహమస్మి 480
ముకున్దోహమస్మి
నిధిరహమస్మి
హృదయసమ్భవోహమస్మి
అనన్యజోహమస్మి
రతిపతిరహమస్మి
ఆత్మభూరహమస్మి
మదనోహమస్మి
షడాననోహమస్మి
షఞ్ఛవక్త్రోహమస్మి
చతురాస్యోహమస్మి 490
త్రిశీర్షోహమస్మి
హయాస్యోహమస్మి
కమఠోహమస్మి
బౌద్ధోహమస్మి
కలిహన్తాహమస్మి
వనేచరోహమస్మి
సర్వంసహోహమస్మి
భూరహమస్మి

జలమహమస్మి
జీవనమహమస్మి 500
భువనమహమస్మి
వనమహమస్మి
పుణ్యక్షేత్రమహమస్మి
తీర్థరాజమహమస్మి
పావనాశ్యహమస్మి
మహోదధ్యహమస్మి
మహాలయోహమస్మి
అర్ధోదయోహమస్మి
విష్ణుపద్యహమస్మి
అవిముక్తమహమస్మి 510
త్రివేణీసఙ్గమోహమస్మి
కాశ్యహమస్మి
ప్రయాగోహమస్మి
మఙ్గలాచలోహమస్మి
భద్రాద్రిరహమస్మి
రామేశోహమస్మి
శేషాద్రిరహమస్మి
కాఞ్చనాచలోహమస్మి
సుదర్శనమహమస్మి
భోగినాథోహమస్మి 520
వైకుంఠోహమస్మి

పరమపదమహమస్మి
విష్ణుపదమహమస్మి
ముక్తికాన్తాహమస్మి
సర్వబన్ధనోహమస్మి
ద్యులోకోహమస్మి
బ్రహ్మలోకోహమస్మి
ధ్రువలోకోహమస్మి
హరిపదమహమస్మి 5
భోగిలోకోహమస్మి
బలిస్థానమహమస్మి
స్వర్గోహమస్మి
పాతాలోహమస్మి
గోలోకోహమస్మి
పితృలోకోహమస్మి
సూర్యలోకోహమస్మి
అగ్నిలోకోహమస్మి
చన్ద్రలోకోహమస్మి
ఇన్ద్రలోకోహమస్మి 54
దేవలోకోహమస్మి
యమలోకోహమస్మి
త్రైలోక్యమహమస్మి
పరలోకోహమస్మి
ఇహలోకోహమస్మి

కామ్యలోకోహమస్మి
సర్వలోకోహమస్మి
సర్వశబ్దవేద్యోహమస్మి
సప్తాన్నకల్పకోహమస్మి
మహద్యశోహమస్మి 550
మహద్భూతమస్మి
మహదైశ్వర్యమహమస్మి
మహత్పదమహమస్మి
మహద్రాజ్యమహమస్మి
మహద్ధాన్యమహమస్మి
మహద్ధనమహమస్మి
మహత్ప్రజాహమస్మి
మహల్లాభోహమస్మి
మహదర్థోహమస్మి
మహద్బలమహమస్మి 560
మహత్ప్రతాపమహమస్మి
మహచ్ఛాస్త్రమహమస్మి
మహద్వంశోహమస్మి
మహద్గుణోహమస్మి
మహత్కర్మాహమస్మి
మహత్పుణ్యమహమస్మి
మహద్ధ్యానమహమస్మి
మహత్తపోహమస్మి
మహద్జ్ఞానమహమస్మి
మహద్భోగ్యోహమస్మి 570
మహద్భోగోహమస్మి
మహత్కౌతురహమస్మి
మహద్వీర్యమహమస్మి
మహత్సత్త్వమహమస్మి
మహద్ధైర్యమహమస్మి
మహద్వనమహమస్మి
మహత్ప్రాణోహమస్మి
మహత్ప్రేయోహమస్మి
మహచ్ఛ్రేయోహమస్మి
మహత్పితాహమస్మి 580
మహన్మాతాహమస్మి
మహద్భ్రాతాహమస్మి
మహద్రాజోహమస్మి
మహత్సఖోహమస్మి
మహద్బన్ధురహమస్మి
మహద్భర్తాహమస్మి
మహద్భార్యాహమస్మి
మహద్గురురహమస్మి
విభక్తిరహమస్మి
ప్రత్యయోహమస్మి 590

శబ్దోహమస్మి
ధాతురహమస్మి
అవ్యయమహమస్మి
ప్రథమా హమస్మి
ద్వితీయాహమస్మి
తృతీయాహమస్మి
చతుర్థ్యహమస్మి
పఞ్చమ్యహమస్మి
షష్ఠ్యహమస్మి
సప్తమ్యహమస్మి 600
సమ్బుద్ధిరహమస్మి
గద్యమహమస్మి
పద్యమహమస్మి
సమాసోహమస్మి
కావ్యమహమస్మి
నాటకమహమస్మి
తర్కోహమస్మి
న్యాయోహమస్మి
సఙ్గ్రహోహమస్మి
సూత్రమహమస్మి 610
సూత్రార్థోహమస్మి
నిరుక్తమహమస్మి
అనిరుక్తమహమస్మి
ఛన్దోహమస్మి
నిలయనమహమస్మి
జ్యోతిషమహమస్మి
అనిలయనమహమస్మి
కల్పోహమస్మి
వ్యాకరణమహమస్మి
పురాణమహమస్మి 620
ధర్మోహమహమస్మి
మహాభారతమహమస్మి
వ్యాసోహమస్మి
శుకోహమస్మి
వశిష్ఠోహమస్మి
శక్తిరహమస్మి
పరాశరోహమస్మి
ఆచార్యోహమస్మి
సమ్ప్రదాయోహమస్మి
సమ్ప్రదాయకృదహమస్మి 630
శంఖ్యహమస్మి
చక్ర్యహమస్మి
ధ్వజ్యహమస్మి
లింగ్యహమస్మి
త్రిపుణ్డ్ర్యహమస్మి
భస్మభూషితోహమస్మి

రుద్రాక్షమాలికా
భృదహమస్మి
తులసీమంజరీధరోహమస్మి
భూమేర్జ్యాయానహమస్మి
దివోజ్యాయానహమస్మి 640
వ్యోమ్నో జ్యాయా
నహమస్మి
ఏతేభ్యోలోకేభ్యో జ్యాయా
నహమస్మి
అణ్డాజ్జ్యాయానహమస్మి
మేరోరప్యున్నతోహమస్మి
సిన్ధోరప్యగాధోహమస్మి
భూవద్భూమ్నాధపివిస్తృతో
హమస్మి
వాలాగ్రాదపిసూక్ష్మోహమస్మి
స్త్రీనాహమస్మి
షణ్డోనాహమస్మి
పుమాన్నాహమస్మి 650
జన్తుర్నాహమస్మి
అసన్నాహమస్మి
సన్నాహమస్మి
దేవోనాహమస్మి
అసురోనాహమస్మి

మర్త్యోనాహమస్మి
తిర్యఙ్నాహమస్మి
ఫణీనాహమస్మి
విర్నాహమస్మి
స్వేదజోనాహమస్మి 660
అణ్డజోనాహమస్మి
ఉద్భిజ్జోనాహమస్మి
జరాయుజోనాహమస్మి
దేహోనాహమస్మి
ఇన్ద్రియంనాహమస్మి
అసుర్నాహమస్మి
మనోనాహమస్మి
మతిర్నాహమస్మి
కంనాహమస్మి
దుఃఖంనాహమస్మి 670
తమోనాహమస్మి
అర్చిర్నాహమస్మి
అజ్ఞానంనాహమస్మి
ధరానాహమస్మి
ఖంనాహమస్మి
అగ్నిర్నాహమస్మి
తోయంనాహమస్మి
మరున్నాహమస్మి

చరంనాహమస్మి
అచరంనాహమస్మి 680
చేతనంనాహమస్మి
అచేతనంనాహమస్మి
శూన్యంనాహమస్మి
మృషానాహమస్మి
భావోనాహమస్మి
అభావోనాహమస్మి
ద్రవ్యంనాహమస్మి
గుణోనాహమస్మి
కర్మనాహమస్మి
సామాన్యంనాహమస్మి 690
విశేషోనాహమస్మి
సమవాయోనోహమస్మి
సంయోగోనాహమస్మి
కార్యంనాహమస్మి
కారణంనాహమస్మి
ఉపాదానంనాహమస్మి
నిమిత్తంనాహమస్మి
కారకంనాహమస్మి
కరణంనాహమస్మి
నిషేధోనాహమస్మి 700
ఆదానంనాహమస్మి

ఔదాసీన్యంనాహమస్మి
శాసనంనాహమస్మి
శాస్త్రంనాహమస్మి
గురుర్నాహమస్మి
శిష్యోనాహమస్మి
ఈశోనాహమస్మి
ప్రజానాహమస్మి
పితానాహమస్మి
పుత్త్రోనాహమస్మి 710
మాతానాహమస్మి
అగ్రజోనాహమస్మి
అనుజోనాహమస్మి
అన్త్యజోనాహమస్మి
మధ్యజోనాహమస్మి
ముఖజోనాహమస్మి
బాహుజోనాహమస్మి
ఊరుజోనాహమస్మి
పాదజోనాహమస్మి
అధమోనాహమస్మి 720
మధ్యమోనాహమస్మి
ఉత్తమోనాహమస్మి
చణ్డాలో నాహమస్మి
పుల్కసోనాహమస్మి

భూమిజో నాహమస్మి
అమ్బరజో నాహమస్మి
అమ్బుజో నాహమస్మి
వాయుజో నాహమస్మి
అయోనిజో నాహమస్మి
యోనిజో నాహమస్మి 730
జాతో నాహమస్మి
జనకో నాహమస్మి
మిత్రంనాహమస్మి
శత్రుర్నాహమస్మి
ఉదాసీనో నాహమస్మి
మధ్యగో నాహమస్మి
అజితో నాహమస్మి
జితో నాహమస్మి
శ్రోతా నాహమస్మి
వక్తా నాహమస్మి 740
వాక్యంనాహమస్మి
వాక్యార్థో నాహమస్మి
లక్ష్యార్థో నాహమస్మి
భాషణంనాహమస్మి
శ్రవణంనాహమస్మి
మననంనాహమస్మి
ధ్యానంనాహమస్మి
నిదర్శనంనాహమస్మి
ఉపమానంనాహమస్మి
అనుమానంనాహమస్మి 750
ప్రత్యక్షంనాహమస్మి
లింగంనాహమస్మి
ప్రమాణంనాహమస్మి
ప్రమేయంనాహమస్మి
ప్రమాతా నాహమస్మి
ప్రమానాహమస్మి
ఆదిర్నాహమస్మి
అన్తో నాహమస్మి
మధ్యో నాహమస్మి
జీవో నాహమస్మి 760
ఈశ్వరో నాహమస్మి
లవో నాహమస్మి
త్రుటిర్నాహమస్మి
నిమేషో నాహమస్మి
ముహూర్తో నాహమస్మి
దినంనాహమస్మి
నిశానాహమస్మి
దినరాత్రం నాహమస్మి
తిథిర్నాహమస్మి
పక్షో నాహమస్మి 770

మాసోనాహమస్మి
ఋతుర్నాహమస్మి
అయనంనాహమస్మి
వత్సరోనాహమస్మి
యుగోనాహమస్మి
యుగసన్ధిర్నాహమస్మి
కల్పోనాహమస్మి
మహాకల్పోనాహమస్మి
నిత్యకల్పోనాహమస్మి
ఆత్యన్తికకల్పోనాహమస్మి
విసర్గోనాహమస్మి
సర్గోనాహమస్మి
అతిసర్గోనాహమస్మి
రక్షానాహమస్మి
అవతారోనాహమస్మి
విరాట్నాహమస్మి
సూత్రాత్మానాహమస్మి
అవ్యాకృతోనాహమస్మి
ప్రాజ్ఞోనాహమస్మి
తైజసోనాహమస్మి 790
విశ్వోనాహమస్మి
తురీయోనాహమస్మి
భోగ్యంనాహమస్మి
భోగోనాహమస్మి
సర్వంనాహమస్మి
నిర్దేశ్యోనాహమస్మి
నిర్దేష్టానాహమస్మి
నిర్దేశోనాహమస్మి
నిషేధ్యోనాహమస్మి
నిషేద్ధానాహమస్మి 800
బలంనాహమస్మి
యశోనాహమస్మి
భీర్నాహమస్మి
సంకల్పోనాహమస్మి
కామోనాహమస్మి
శ్రద్ధానాహమస్మి
ధృతిర్నాహమస్మి
సంశయోనాహమస్మి
నిశ్చయోనాహమస్మి
హ్రీర్నాహమస్మి 810
గర్వోనాహమస్మి
స్మృతిర్నాహమస్మి
రోగోనాహమస్మి
ఆరోగ్యంనాహమస్మి
శీతంనాహమస్మి
ఉష్ణంనాహమస్మి

అనుష్ణాశీతంనాహమస్మి
రసోనాహమస్మి
గన్ధోనాహమస్మి
నామనాహమస్మి 820
ఆకృతిర్నాహమస్మి
శబ్దోనాహమస్మి
ఇదంనాహమస్మి
తన్నాహమస్మి
యన్నాహమస్మి
అదోనాహమస్మి
కింనాహమస్మి
శుక్లంనాహమస్మి
కృష్ణంనాహమస్మి
లోహితంనాహమస్మి 830
మూర్తంనాహమస్మి
అమూర్తంనాహమస్మి
సన్నాహమస్మి
త్యన్నాహమస్మి
సత్త్వత్సరంనాహమస్మి
ప్రస్థితోనాహమస్మి
స్థితోనాహమస్మి
నిషణ్ణోనాహమస్మి
స్వపన్నాహమస్మి
శయానోనాహమస్మి 840
పశ్యన్నాహమస్మి
శృణ్వన్నాహమస్మి
మనన్నాహమస్మి
రసయన్నాహమస్మి
జిఘ్రన్నాహమస్మి
గృహ్ణన్నాహమస్మి
వదన్నాహమస్మి
ఉన్మిషన్నాహమస్మి
నిమిషన్నాహమస్మి
ఆనన్దన్నాహమస్మి 850
విసృజన్నాహమస్మి
బిభ్యన్నాహమస్మి
హసన్నాహమస్మి
జృమ్భయన్నాహమస్మి
ధమన్నాహమస్మి
తర్జయన్నాహమస్మి
రుదన్నాహమస్మి
రోదయన్నాహమస్మి
ఆలపన్నాహమస్మి
గాయన్నాహమస్మి 860
రమయన్నాహమస్మి
రమమాణోనాహమస్మి

జామన్నాహమస్మి
తూష్ణీంస్థితో నాహమస్మి
ప్రహ్వో నాహమస్మి
ఉన్నతో నాహమస్మి
కాణో నాహమస్మి
బధిరో నాహమస్మి
పంగుర్నాహమస్మి
కుణిర్నాహమస్మి 870
కామీ నాహమస్మి
అకామీ నాహమస్మి
దుఃఖీ నాహమస్మి
సుఖీ నాహమస్మి
విద్ధో నాహమస్మి
అవిద్ధో నాహమస్మి
రుగ్ణో నాహమస్మి
నీరుజో నాహమస్మి
బ్రహ్మచారీ నాహమస్మి
గృహీ నాహమస్మి 880
వనస్థో నాహమస్మి
యతిర్నాహమస్మి
సాధకో నాహమస్మి
సిద్ధో నాహమస్మి
వస్త్రీ నాహమస్మి

దిగమ్బరో నాహమస్మి
అవధూతో నాహమస్మి
మునిర్నాహమస్మి
తపస్వీ నాహమస్మి
జడో నాహమస్మి 890
ముణ్డీ నాహమస్మి
సుకేశో నాహమస్మి
అసూత్రో నాహమస్మి
సూత్రవాన్నాహమస్మి
భూమిస్థో నాహమస్మి
వారిస్థో నాహమస్మి
తేజస్స్థో నాహమస్మి
ఖస్థితో నాహమస్మి
వాయుస్థో నాహమస్మి
లోకస్థో నాహమస్మి 900
దేహస్థో నాహమస్మి
హృత్స్థితో నాహమస్మి
మనస్స్థో నాహమస్మి
బుద్ధిస్థో నాహమస్మి
అవిద్యాస్థో నాహమస్మి
సత్త్వస్థో నాహమస్మి
అనూర్వోహమస్మి
అనధరోహమస్మి

అమధ్యోహమస్మి
అదక్షిణోహమస్మి 910
అనుత్తరోహమస్మి
అచ్ఛేద్యోహమస్మి
అదాహ్యోహమస్మి
అక్లేద్యోహమస్మి
అశోష్యోహమస్మి
అనాశ్యోహమస్మి
అజర్యోహమస్మి
అనుత్పాద్యోహమస్మి
అసంస్కార్యోహమస్మి
అసంస్కర్తాహమస్మి 920
అసంస్కారోహమస్మి
విశ్వవృష్ట్యోద్భాసమానో
హమస్మి
వృష్ఠహీనోహమస్మి
అపురస్థోహమస్మి
ద్రష్టన్తరవిహీనోహమస్మి
శ్రోత్రన్తరవివర్జితో
హమస్మి
మన్త్ర్యన్తరవిహీనోహమస్మి
బోద్ధ్రన్తరవిహీనోహమస్మి
అసంగోహమస్మి

అనన్తరోహమస్మి 930
అబాహ్యోహమస్మి
అతుల్యోహమస్మి
అఖణ్డోహమస్మి
చిద్ఘనోహమస్మి
నిషేద్ధవ్యనిషేధావశిష్టో
హమస్మి
సచ్చిత్సుఖాత్మకోహమస్మి
స్వానుభూతిరసావేశతృప్త
హంసైకగోచరోహమస్మి
నిత్యకాలోహమస్మి
నిత్యసంవిదహమస్మి
నిత్యకమహమస్మి 940
నిత్యఖమహమస్మి
కఖమహమస్మి
ఖకమహమస్మి
సత్యఖమహమస్మి
అనవకాశోహమస్మి
వియత్పరోహమస్మి
అప్రకాశోహమస్మి
ప్రకాశోహమస్మి
సత్తాహమస్మి
చిత్త్వమహమస్మి 950

సత్యతాహమస్మి
చైతన్యమహమస్మి
సుఖతాహమస్మి
నిత్యత్వమహమస్మి
బ్రహ్మత్వమహమస్మి
నిర్ధర్మత్వమహమస్మి
నిర్గుణత్వమహమస్మి
నిర్విశేషత్వమహమస్మి
పూర్ణత్వమహమస్మి
పరమాత్మత్వమహమస్మి 960
అశబ్దప్రతిపాద్యతాహమస్మి
ప్రాణప్రాణోహమస్మి
సత్యసత్యమహమస్మి
చక్షుశ్చక్షురహమస్మి
శ్రవశ్శ్రవోహమస్మి
ఘ్రాణఘ్రాణమహమస్మి
చిత్తచిత్తమహమస్మి
బుద్ధిబుద్ధిరహమస్మి
మనోమనోహమస్మి
సప్రప్పసాదోహమస్మి 970
సప్రసాదోహమస్మి
అప్రసాదోహమస్మి
ప్రసాదనోహమస్మి

యజ్ఞాలబ్ధోహమస్మి
ప్రజ్ఞాఽలభ్యోహమస్మి
దానాలభ్యోహమస్మి
శాస్త్రాలభ్యోహమస్మి
తపోఽలభ్యోహమస్మి
మేధాలభ్యోహమస్మి
లమ్భకోహమస్మి 980
లభ్యోహమస్మి
లబ్ధాహమస్మి
అలభ్యోహమస్మి
అలబ్ధాహమస్మి
నిత్యలబ్ధోహమస్మి
జ్ఞానలభ్యోహమస్మి
భక్తిలభ్యోహమస్మి
ధ్యానలభ్యోహమస్మి
లాభవిదహమస్మి
లాభోహమస్మి 990
అలాభోహమస్మి
అన్యలాభోహమస్మి
అనన్యలాభోహమస్మి
స్వోహమస్మి
లాభకృదహమస్మి
సంయాద్వామోహమస్మి

సర్వదేవనమస్కృతపరిత్వతిర
హామస్మి
సమన్వయోహామస్మి
అనన్వయోహామస్మి
అనామయోహామస్మి
జీహామస్మి 1000

ఇతి బెల్లంకొండోపనామక రామకవికృతిషు
శ్రీ పరమాత్మ సహస్రనామావళిః
సౌమ్య నిజశ్రావణ శుద్ధ దశమ్యాం
శ్రీ హయవదనాయ సమర్పితాసీత్.
శ్రీ

శ్రీ కైలాస్ ప్రింటింగ్ వర్క్సు, గుంటూరు.